

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
NA OKRES XI 2023-XII 2028**

Chrzanów 2023

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie.....	3
2. Podstawa prawna.....	5
2. Przemoc domowa – podstawowe informacje	7
3. Diagnoza zjawiska przemocy domowej w Gminie Chrzanów	10
3.1 Charakterystyka Gminy Chrzanów.....	10
3.2 Przemoc domowa – dane ze statystyk	11
3.3 Przemoc domowa – badanie wśród mieszkańców Gminy Chrzanów	21
3.4 Przemoc oczami dziecka – badanie wśród dzieci ze szkół podstawowych z Gminy Chrzanów.....	33
3.5 Wsparcie instytucjonalne	38
3.6 Analiza SWOT.....	41
4. Cel główny i cele szczegółowe	44
5. Działania i podmioty odpowiedzialne za ich realizację	46
6. Monitoring, ewaluacja i finansowanie	61
7. Spis tabel	62
8. Spis rysunków.....	63

Wprowadzenie

W roku 2023 dokonano ważnej reformy krajowego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Za sprawą nowelizacji Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. 2021r., poz. 1249 z późn. zm.), wprowadzono kluczowe i nieodzowne zmiany w przepisach dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej. Nowe regulacje prawne weszły w życie z dniem 22 czerwca 2023 roku – są one wyrazem właściwego realizowania postanowień Konwencji Stambulskiej, w myśl deklaracji Rzeczypospolitej Polski o stosowaniu powyższego porozumienia zgodnie z zasadami i przepisami Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Wprowadzone ustawą przepisy, modyfikują dotychczas stosowaną terminologię w zakresie pojęcia przemocy. Obecnie obowiązującym nazewnictwem jest przemoc domowa. Nowa terminologia skupiona jest na jednostce doznającej przemocy, a nie na rodzinie, w której przemoc ma miejsce. Ponadto, rozszerzono katalog form przemocy domowej, który został uzupełniony o przemoc ekonomiczną oraz przemoc podejmowaną za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Rozbudowany został także krąg osób doznających przemocy oraz stosujących przemoc o byłego małżonka, byłego partnera lub inną osobę *„pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania”* – zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. g cytowanej ustawy. Dokonane zmiany, wprowadzone ustawą z dnia 9 marca 2023 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej i niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023r., poz. 535), są odzwierciedleniem zapisów art. 3 pkt b Konwencji stambulskiej (Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy sporządzona dnia 11 maja 2011 roku w Stambule), według których *„przemoc domową jako wszelkie akty przemocy fizycznej, seksualnej, psychologicznej lub ekonomicznej zdarzające się w rodzinie lub gospodarstwie domowym, lub między byłymi, lub obecnymi małżonkami lub partnerami, niezależnie od tego, czy sprawca i ofiara dzielą lub dzielili miejsce zamieszkania, czy też nie”*.

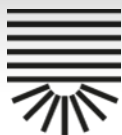
W świetle art. 6 ust. 2 pkt 1 cytowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu

przeciwdziałania przemocy domowej, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Przepis ten był przesłanką do opracowania niniejszego Programu obowiązującego w okresie od XI.2023r. do XII.2028r., który koreluje z takimi dokumentami jak:

- 1) Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ma rok 2023,
- 2) Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Chrzanów na lata 2018 – 2023.

Niniejszy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej został opracowany w oparciu o dane i informacje zgromadzone przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie, dokumenty gminne, statystyki publiczne udostępniane przez Główny Urząd Statystyczny i statystyki z innych instytucji, a także dane jakościowe z przeprowadzonych ankiet.

2. Podstawa prawna

Opracowanie oraz realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej, wpisane jest w świetle Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. 2021r., poz. 1249 z późn. zm.) do zadań własnych gminy. W ten sposób, na szczeblu gminnym tworzony jest szeroko rozumiany system przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej, w ramach którego gmina zobowiązana jest jednocześnie do:

- *„prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,*
- *zapewnienia osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,*
- *tworzenia zespołów interdyscyplinarnych”.*

Zgodnie z art. 6 ust. 1 cytowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2023r., poz. 901 z późn. zm.) i/lub ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2023r., poz. 165 z późn. zm.).

Zakres gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej powinien być spójny z zapisami krajowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W 2023 roku uchwałą nr 248 Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 roku ustanowiono Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023, którego celem głównym, podobnie jak w latach ubiegłych, jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Polsce. Cel ten winien zostać spełniony poprzez:

- zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Zatem, konieczność opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wynikała z potrzeby:

- poprawy jakości systemu reagowania na przemoc domową w Gminie Chrzanów,
- propagowania dobrych wzorców zachowań i funkcjonowania rodzin wolnych od przemocy;
- zwiększenia skuteczności działań skierowanych wobec osób stosujących przemoc domową.

Dotychczas w Gminie Chrzanów obowiązywał Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, przyjęty na lata 2022-2026, a ustanowiony uchwałą nr XXXVII/389/2021 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 20 listopada 2021 roku.

2. Przemoc domowa – podstawowe informacje

Przemoc domowa to – według znowelizowanej Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. 2021r., poz. 1249 z późn. zm.), jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Charakterystyczne dla przemocy domowej jest działanie:

- **intencjonalne** – przemoc jest czynem umyślnym i celowym, ukierunkowanym na kontrolowanie, upokarzanie i podporządkowanie drugiej osoby z ograniczeniem jej wolności i swobody;
- **z elementami przewagi sił** – osoba stosująca przemoc wykorzystuje swoją przewagę, fizyczną, psychiczną bądź finansową, celem wywołania poczucia władzy i kontroli nad osobą doświadczającą przemocy, a jej narzędziem najczęściej jest technika manipulacji;
- **naruszające prawa i dobra osobiste** – osoba stosująca przemoc wykorzystuje swoją przewagę, naruszając podstawowe prawa osoby krzywdzonej do nietykalności fizycznej, poszanowania oraz respektowania godności i zachowania własnych granic;
- **powodujące cierpienie i ból** – osoba doświadczająca przemocy narażona jest na uszczerbek na zdrowiu fizycznym, psychicznymi i kondycji emocjonalnej, co w znaczący sposób oddziałuje na jej dobrostan i prawidłowe funkcjonowanie w życiu społecznym.

Przemoc może przyjmować różnorodne formy, występujące pojedynczo lub łącznie. Są to:

- **przemoc fizyczna** – działania powodujące uszkodzenia ciała osoby doświadczającej przemocy, a tym samym naruszające jej zdrowie, z zagrożeniem utraty życia. Ta forma agresji bezpośredniej narusza poczucie bezpieczeństwa oraz nietykalność osoby doświadczającej przemocy;
- **przemoc psychiczna** – krzywdzenie emocjonalne, zmierzające do wywołania poczucia beznadziei, wstydu i poczucia winy. Agresor w swoim działaniu stosuje techniki manipulacyjne, kontroluje, izoluje swoją ofiarę. Powoduje to obniżenie samooceny osoby dotkniętej przemocą, poczucie bycia niechcianym i niepotrzebnym;
- **przemoc seksualna** – zmuszanie drugiej osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, bez pytania o jej zgodę, jak również inne działania przekraczające sferę granic seksualnych;
- **przemoc ekonomiczna** – działanie mające na celu doprowadzenie do całkowitej zależności finansowej osoby dotkniętej przemocą od sprawcy, w tym do podporządkowania się narzucanym przez osobę stosującą przemoc regułom i zasadom.
- **przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej** – czynności zmierzające do naruszenia wizerunku osoby doświadczającej przemocy, których celem jest skompromitowanie danej osoby czy też publiczne ośmieszenie; osoba stosująca tę formę przemocy najczęściej zachowuje swoją anonimowość, a do swoich celów wykorzystuje sieć Internetową czy telefon;
- **inny rodzaj zachowań** – zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych czy emocjonalnych, pozostawienie bez opieki są to działania odnoszące się w szczególności do relacji osoba stosująca przemoc – osoba zależna (chora, niepełnosprawna, małoletnia, w podeszłym wieku). Wśród innych działań wyróżnić można umyślną demoralizację, poprzez chociażby zmuszanie do picia alkoholu, stosowania środków odurzających i innych, a także przejawianie niemoralnych postaw i nakłanianie do nieprzyzwoitych czynności.

Ustawodawca zapewnił na rzecz osób doświadczających przemocy domowej nieodpłatną pomoc w następującej formie:

- poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
- interwencji kryzysowej i wsparcia;
- ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobie stosującej przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej;
- zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;
- zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej, która nie ma tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc domową, pomocy w uzyskaniu mieszkania.;
- dostępu do informacji o możliwych formach wsparcia na rzecz osób dotkniętych przemocą.

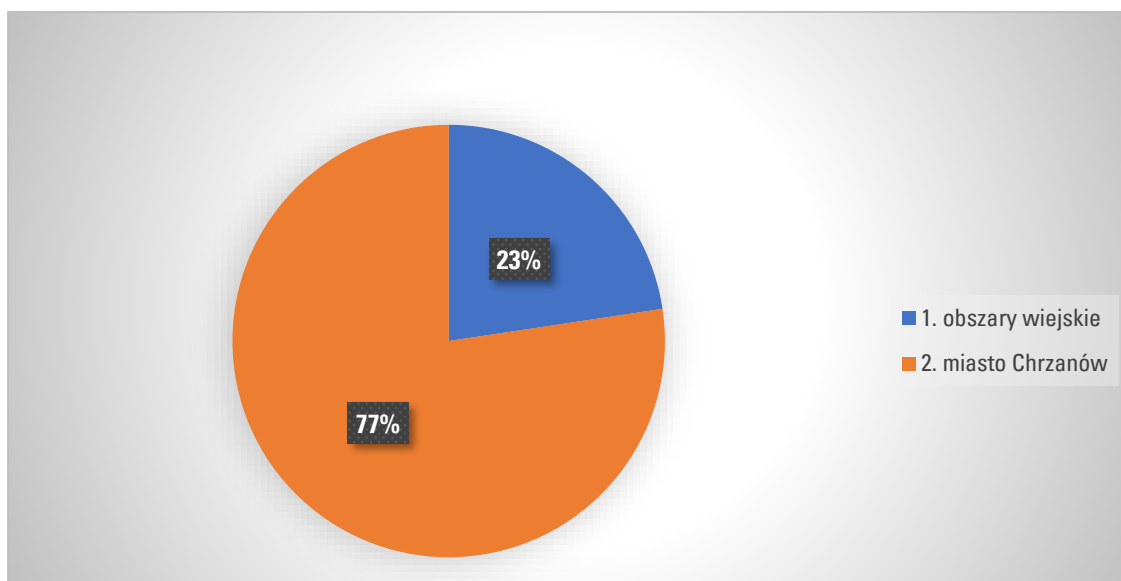

3. Diagnoza zjawiska przemocy domowej w Gminie Chrzanów

3.1 Charakterystyka Gminy Chrzanów

Gmina Chrzanów, to gmina miejsko-wiejska, usytuowana w powiecie chrzanowskim w województwie małopolskim. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2020 roku zamieszkiwało ją 46 321 mieszkańców, natomiast w roku 2023 liczba mieszkańców Gminy spadła do 44 442 osób (stan na dzień 31.12.2022r.). Tym samym, liczba mieszkańców tylko na przestrzeni dwóch lat spadła aż o 1 879 osób. Spośród ogólnej liczby mieszkańców, aż 34 387 osób zamieszkiwało miasto Chrzanów, a tylko 10 055 osób zamieszkiwało obszary wiejskie Gminy. W stosunku do roku 2020 było odpowiednio mniej o 1 731 mieszkańców miasta Chrzanów oraz o 148 osób zajmujących tereny wiejskie Gminy.

Rysunek 1. Liczba ludności zamieszkującej miasto Chrzanów i tereny wiejskie Gminy Chrzanów w 2022 roku

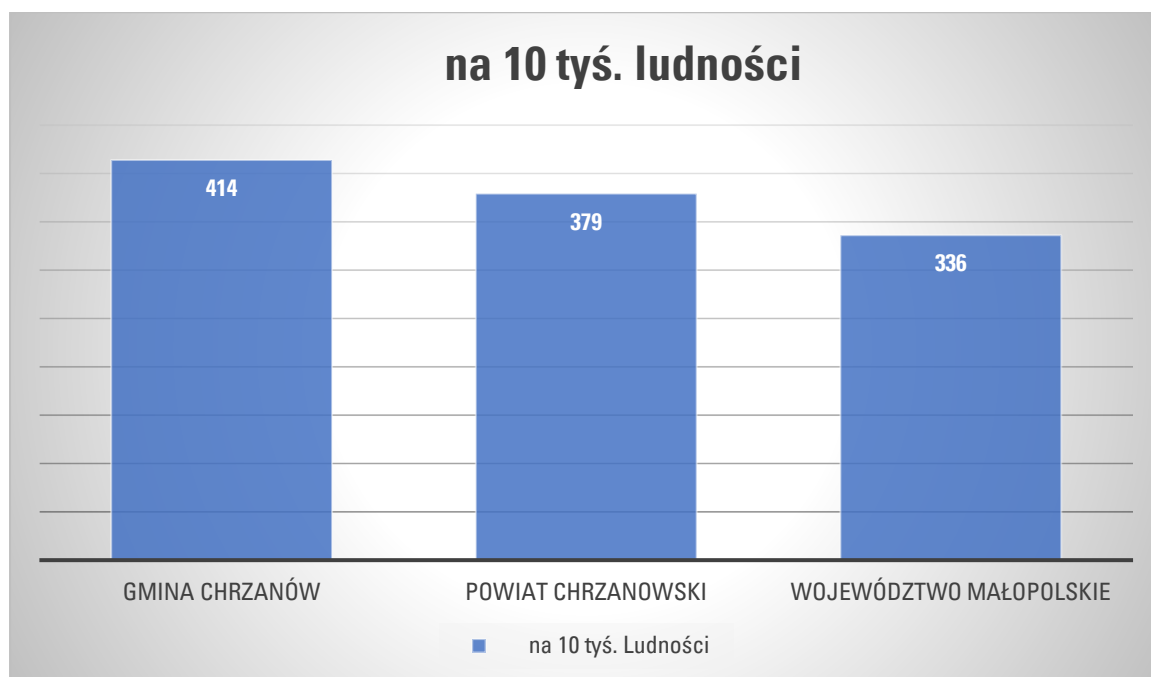
Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

W roku 2022, jak wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego, 12,99% mieszkańców Gminy Chrzanów stanowiły osoby w wieku przedprodukcyjnym, 59,26% – w wieku produkcyjnym, a 27,75% – w wieku poprodukcyjnym.

Ten sam Urząd podaje wskaźnik liczby beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej, według którego w Gminie Chrzanów w roku 2021 na 10 tys. mieszkańców przypadało 414 osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej. Dla porównania w powiecie chrzanowskim było to 379 osób, a w całym województwie małopolskim – 336 osób.

Rysunek 2. Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Chrzanów, powiecie chrzanowskim i województwie małopolskim w 2021 roku

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

3.2 Przemoc domowa – dane ze statystyk

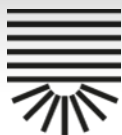
Rozpoznanie przemocy domowej jest zadaniem skomplikowanym, bowiem już samo zjawisko przemocy jest dość złożone, trudne do zdiagnozowania dla służb działających interwencyjnie czy nawet dla samych osób doświadczających przemocy. Bardzo często zdarza się, że osoby dotknięte tym zjawiskiem z poczucia wstydu zatajają informację o doświadczanej agresji bądź próbują uporać się z problemem na własny rachunek w obawie przed osobą stosującą przemoc.

Problematykę zjawiska przemocy najlepiej ukazują dane dotyczące procedury „Niebieskie Karty”, będącej instytucjonalnym narzędziem służącym przeciwdziałaniu

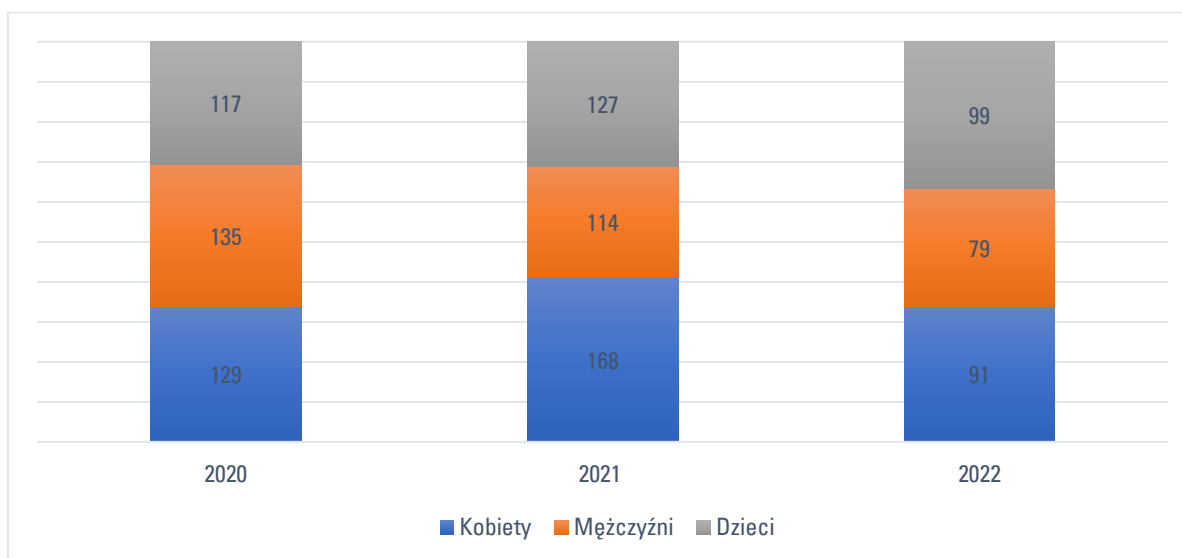
przemocy. Według znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej podejmowanie interwencji w środowisku odbywa się właśnie na podstawie wdrożonej uprzednio procedury „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową. W związku z uzasadnionym podejrzeniem stosowania przemocy domowej, w ramach Procedury podejmuje się i realizuje odpowiednie czynności leżące w zakresie kompetencji pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej i funkcjonariusza Policji, którzy wchodzi w skład grupy diagnostyczno-pomocowej. Grupa diagnostyczno-pomocowa może zostać rozszerzona w swym składzie o przedstawicieli innych podmiotów, jak na przykład o reprezentanta specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, asystenta rodziny, przedstawiciela oświaty, który zna sytuację domową małoletniego, reprezentanta służby zdrowia czy gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Dodatkowo, do grupy diagnostyczno-pomocowej można powołać pedagoga, psychologa lub terapeutę, będących przedstawicielami podmiotów wymienionych w art. 9a ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Wskazane osoby obowiązane są do ścisłej współpracy i przekazywania informacji o podjętych działaniach w ramach Procedury przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego. Wszczęcie samej procedury „Niebieskie Karty” następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” – A, w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej. Procedurę „Niebieskie Karty” oraz wzory jej formularzy określono w drodze Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023r., poz. 1870).

Przeciętna liczba osób z terenu Gminy Chrzanów, u których wdrożona została procedura „Niebieskie Karty” w danym roku kalendarzowym w związku z problemem przemocy domowej, wynosi średnio 353, co stanowi 0,79% wszystkich mieszkańców Gminy Chrzanów. Istnieje wyraźna tendencja malejąca w przypadku ilości osób i rodzin objętych wspomnianą Procedurą. W stosunku do roku 2020 ilość osób zabezpieczonych w ramach procedury „Niebieskie Karty” spadła o 112 osób w stosunku do roku 2022. Zmalała również liczba rodzin, w których

uruchomiono wspomnianą procedurę – w roku 2020 odnotowano 114 rodzin, a w roku 2022 już tylko 84 rodzin. Spadek ilości wdrożonych procedur „Niebieskie Karty”, w związku z przemocą domową, nie jest miarodajnym parametrem do wyciągnięcia wniosku, że skala zjawiska przemocy na terenie Gminy Chrzanów uległa zmniejszeniu. Można przyjąć hipotezę, że obowiązująca w kraju we wskazanym czasookresie pandemia Covid-19 i wprowadzone w trakcie jej trwania obostrzenia, spowodowały, że rzadziej miały miejsce interwencje policji i służb społecznych w środowisku zamieszkania osób zagrożonych przemocą domową. Tymczasem, to właśnie pracownicy socjalni i funkcjonariusze Policji do tej pory przodowali w ilości sporządzanych „Niebieskich Kart”. Spadek ilości zakładanych procedur „Niebieskie Karty” może być również związany z zatajaniem przemocy domowej.

Rysunek 3. Liczba osób z podziałem na płeć objętych procedurą „Niebieskie Karty”

Źródło: Sprawozdania z działań podejmowanych przez Gminę Chrzanów w ramach dotychczasowego Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Jeśli chodzi o charakterystykę osób doświadczających przemocy, to na przestrzeni lat 2020-2022 zauważalny jest trend uruchamiania procedur „Niebieskie Karty” mniej więcej na tym samym poziomie w stosunku do kobiet, jak i mężczyzn. We wskazanym czasookresie kobiety stanowiły 36,64% spośród wszystkich osób dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej z terenu Gminy Chrzanów, z kolei mężczyźni – 30,97%. Niepokojącym zjawiskiem jest fakt, że procedura „Niebieskie Karty” dotyka około 32,39% małoletnich.

Tabela 1. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w Gminie Chrzanów w latach 2020-2023

Podmiot wszczynający procedurę „Niebieskie Karty”	2020	2021	2022	I półrocze 2023
Ośrodek Pomocy Społecznej	31	33	18	17
POIK	5	7	4	2
Komenda Powiatowa Policji	55	45	27	22
Oświata	3	0	1	5
Służba Zdrowia	0	0	2	2
liczba wszystkich wszczętych procedur	94	85	52	48

Źródło: Sprawozdania z działań podejmowanych przez Gminę Chrzanów w ramach dotychczasowego Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

W skali roku w Gminie Chrzanów wdrażanych jest średnio 77 procedur „Niebieskie Karty”. W przeważającej ilości procedura uruchamiana jest z ramienia Komendy Powiatowej Policji w Chrzanowie oraz przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie. Warto jednak zaznaczyć, że w procedurę angażuje się również Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie, ale także (choć w znikomej ilości) placówki oświaty oraz służby zdrowia z terenu Gminy Chrzanów.

Osobom znajdującym się w kryzysie, borykającym się z problemem przemocy domowej, w Gminie Chrzanów zapewnia się rozmaite formy poradnictwa specjalistycznego. Sieć wsparcia na rzecz osób dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej obejmuje między innymi poradnictwo socjalne, z którego korzysta największa liczba osób. W dalszej kolejności udziela się wsparcia zawodowego i rodzinnego. Sporadycznie osoby dotknięte problemem przemocy wyrażają zgodę na konsultacje psychologiczne – równie rzadko przejawiają zainteresowanie doradztwem prawnym. W latach 2020-2022 dużym zainteresowaniem cieszył się udział w spotkaniach ze specjalistą ds. przeciwdziałania przemocy. W Gminie Chrzanów powszechnym było wsparcie instruktora terapii uzależnień, który udzielał wsparcia również osobom objętym procedurą „Niebieskie Karty”.

Tabela 2. Liczba osób doświadczających przemocy domowej objętych pomocą w formie poradnictwa specjalistycznego w Gminie Chrzanów

Forma poradnictwa	2020	2021	2022
psychologiczne	13	14	9
prawne	11	4	10
socjalne	183	409	170
zawodowe i rodzinne	57	44	15
specjalista ds. przeciwdziałania przemocy	-	68	52
instruktor terapii uzależnień	13	177	173

Źródło: Sprawozdania z działań podejmowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie w ramach dotychczasowego Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Osoby doświadczające przemocy domowej, wywodzące się z terenu Gminy Chrzanów, poza wsparciem oferowanym na szczeblu gminnym, mogą również skorzystać z oferty pomocowej instytucji powiatowej, do której należy Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie. Wspomniany Ośrodek realizuje specjalistyczne poradnictwo oraz udziela schronienia w mieszkaniu interwencyjnym osobom doświadczającym przemocy domowej. W latach 2021-2022 ze wsparcia specjalistycznego POIK w Chrzanowie korzystało rocznie od 15 do 26 osób dotkniętych problemem przemocy z terenu Gminy Chrzanów, spośród których małoletni stanowili 6 osób. Z możliwości pobytu w dostępnym mieszkaniu interwencyjnym w roku 2022 korzystała tylko 1 osoba płci żeńskiej. Natomiast, w roku 2021 schronienia udzielono 3 kobietom, 1 mężczyźnie, a także 2 małoletnim dzieciom. W zakresie udzielanego schronienia obserwuje się zmienne trendy, co do ilości oraz wieku i płci osób korzystających z tej formy wsparcia. Natomiast, w odniesieniu do osób korzystających z oferty pomocowej POIK w Chrzanowie, z uwagi na doświadczaną przemoc domową, charakterystyczne jest udzielanie wsparcia głównie na rzecz kobiet. Osoby dotknięte problemem przemocy domowej, najczęściej korzystają z poradnictwa psychologicznego – rzadziej z poradnictwa pedagogicznego, prawnego, a także socjalnego. Wsparcie udzielane jest stacjonarnie, a w sporadycznych przypadkach również telefonicznie. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie podejmuje szereg działań zmierzających do

przeciwdziałania przemocy domowej, pośród których wyróżnić można – tuż obok poradnictwa specjalistycznego i schronienia, również mediacje rodzinne, zajęcia socjoterapeutyczne, zajęcia podnoszące kompetencje rodzicielskie i wychowawcze, terapię uzależnień. POIK w Chrzanowie, w ramach szeroko rozumianej prewencji, inicjuje prelekcje dotyczące problematyki przemocy, których głównymi odbiorcami są placówki oświatowe.

Tabela 3. Liczba mieszkańców Gminy Chrzanów doświadczających przemocy objętych wsparciem POIK w Chrzanowie

Forma wsparcia	Podział	2020	2021	2022
Poradnictwo psychologiczne	Kobiety	24	10	5
	Mężczyźni		0	1
	Dzieci		2	3
Poradnictwo pedagogiczne	Kobiety		4	2
	Mężczyźni		1	0
	Dzieci		1	0
Poradnictwo prawne	Kobiety		2	2
	Mężczyźni		0	0
	Dzieci		0	0
Poradnictwo socjalne	Kobiety		2	1
	Mężczyźni		1	0
	Dzieci		0	0
Schronienie w mieszkaniu interwencyjnym	Kobiety	4	3	1
	Mężczyźni	0	1	0
	Dzieci	4	2	0

Źródło: Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie

W zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej, poza poradnictwem specjalistycznym, realizowane są także kroki zmierzające do prawnego karania osób stosujących przemoc, i tym samym ochrony członków rodziny, którzy tej przemocy doznają. Instytucją bezpośrednio zaangażowaną w tego typu działania jest Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie, a konkretniej działający w jej strukturach Wydział Prewencji. Funkcjonariusze wspomnianego wydziału KPP w Chrzanowie, tylko w roku 2020 skierowali 35 wystąpień do Sądu Rejonowego w Chrzanowie, celem wszczęcia postępowania opiekuńczego w związku z procedurą „Niebieskie Karty”. W roku kolejnym wystosowano już tylko 18 wniosków|

o wszczęcie przez sąd postępowania opiekuńczego, przy czym w roku 2022 odnotowano wzrost tej liczby do 28 wniosków. W przeciwieństwie do poprzedniego zestawienia podejmowanych czynności przez KPP w Chrzanowie, w roku 2022 zaobserwowano tendencję spadkową w zakresie przeprowadzonych interwencji domowych, w związku ze zjawiskiem przemocy domowej, których liczba w stosunku do roku 2020 zmalała o 56%, a w stosunku do roku 2021 o 50%. Znacząco spadła także ilość sporządzanych postępowań przygotowawczych w związku z art. 207 K.K. Wiele spośród podjętych postępowań w latach 2020-2022 zakończono odmową wszczęcia dochodzenia. Średnio 12-1 postępowań co roku kończy się sporządzeniem aktu oskarżenia, w stosunku do osób stosujących przemoc domową. Od kilku do kilkunastu postępowań zostało umorzonych.

Tabela 4. Liczba interwencji Komendy Powiatowej Policji w Gminie Chrzanów w zakresie przemocy domowej

Forma interwencji	2020	2021	2022
wystąpienia celem wszczęcia postępowania opiekuńczego w związku z rozpoznaniem zjawiskiem przemocy domowej w rodzinie	35	18	28
interwencje domowe w związku ze zjawiskiem przemocy domowej	43	48	24
wszczęcie postępowań przygotowawczych z art. 207 K.K.	33	25	19
postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia w związku z podejrzeniem przemocy domowej	34	42	26
postanowienia zakończone sporządzeniem aktu oskarżenia w związku z rozpoznaniem przemocy domowej	15	12	13
postępowania zakończone umorzeniem postępowania w sprawie przemocy domowej	17	13	5

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie

Prokuratura Rejonowa w Chrzanowie dostarcza informacji na temat liczby postępowań i oskarżonych, w związku z przeciwdziałaniem przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Chociaż Prokuratura Rejonowa w Chrzanowie swoim zasięgiem prac obejmuje obszar powiatu chrzanowskiego, to jednak poniższe dane obrazują wyłącznie sytuację z terenu Gminy Chrzanów. Pozwala to na uchwycenie zmiennej tendencji w zakresie zjawiska przemocy domowej w latach 2021-2022. Tylko w ciągu dwóch ostatnich lat obserwuje się wzrost ilości prowadzonych postępowań, dotyczących przemocy domowej wśród mieszkańców Gminy Chrzanów. Średnio 23-25% wniosków kończy się umorzeniem postępowania – 30-32% spośród wszystkich spraw zakończono odmową wszczęcia postępowania. W roku 2022, w stosunku do roku poprzedniego, wzrosła liczba postępowań zakończonych skierowaniem do sądu aktów oskarżenia. W omawianym czasookresie nie wykazano natomiast wniosków o wyrok skazujący czy też o warunkowe umorzenie.

Tabela 5. Dane dotyczące postępowań w zakresie przemocy domowej z Prokuratury Rejonowej w Chrzanowie

Kategoria	2021	2022
Liczba postępowań/ oskarżonych w związku ze zjawiskiem przemocy domowej	40	43
Liczba spraw zakończonych skierowaniem do sądu aktów oskarżenia, wniosków o wyrok skazujący lub wniosków o warunkowe umorzenie	13	17
Liczba spraw zakończonych umorzeniem	10	10
Liczba spraw zakończonych odmową wszczęcia	13	13
Liczba spaw zakończonych w innych sposób (m.in. przekazanych innym organom)	4	3

Źródło: Prokuratura Rejonowa w Chrzanowie

Prokuratura Rejonowa w Chrzanowie informuje także o rodzaju wydanych środków zapobiegawczych i częstotliwości ich stosowania, w związku z rozpoznaniem zjawiskiem przemocy domowej i koniecznością ochrony osób doświadczających przemocy domowej. Najczęstszą formą jest nadal dozór policji. Od roku 2022 obserwuje się znaczny wzrost liczby wydanych zakazów zbliżania się osób stosujących przemoc domową do osób pokrzywdzonych, zakazów kontaktowania się z nimi oraz nakazów opuszczenia wspólnie zajmowanego lokalu. Również z większą częstotliwością mają miejsce tymczasowe aresztowania osób stosujących przemoc domową.

Tabela 6. Dane dotyczące wydanych środków zapobiegawczych w zakresie przemocy domowej z Prokuratury Rejonowej w Chrzanowie

Kategoria	2021	2022
Zakaz kontaktowania się osoby stosującej przemoc domową z pokrzywdzonym	5	11
Zakaz zbliżania się osoby stosującej przemoc domową do pokrzywdzonego	5	12
Nakaz opuszczenia wspólnie zajmowanego lokalu	7	9
Dozór policji	10	14
Tymczasowy areszt	3	9

Źródło: Prokuratura Rejonowa w Chrzanowie

Sąd Rejonowy w Chrzanowie wskazuje, że w latach 2021-2022 wyrokował w sprawie 41 osób z terenu Gminy Chrzanów, w związku z rozpoznaniem zjawiskiem przemocy domowej. W roku 2021 na karę pozbawienia wolności skazano łącznie 12 osób, w tym w stosunku do 8 osób wydano orzeczenie o warunkowym zawieszeniu kary. Z kolei, w roku 2022 skazano łącznie 7 osób, spośród których 4 osoby otrzymały wyrok pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary. W latach 2020-2021 łącznie wobec 16 osób zarządzono dozór kuratora, który miał na celu zapobieżenie ponownemu popełnieniu przestępstwa przez skazanego, zapobieżenie demoralizacji oraz ogólnopojęte wsparcie skazanego. We wskazanym czasookresie nie orzeczono natomiast kontroli okresu próby bez dozoru za czyn z art. 207 K.K., w myśl którego „*kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą*

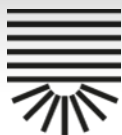

pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5". Ze wspomnianego artykułu, łącznie 5 osób skazano na karę ograniczenia wolności, w tym 3 osoby w roku 2021 oraz 2 w roku kolejnym. Zastanawiającą tendencją jest fakt, że w ciągu roku 2021 oraz 2022 Sąd Rejonowy w Chrzanowie nie wydał żadnego wyroku orzekającego środek probacyjny z obowiązkiem uczestnictwa osoby stosującej przemoc w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych. We wskazanych latach zawyrokowano w stosunku do osób stosujących przemoc domową opuszczenie lokalu zajmowanego wspólnie z osobą doznającą przemocy. Zarówno w roku 2021, jak też 2022 nakaz dotyczył 3 osób, przy czym w roku 2022 dodatkowo sąd zakazał 2 osobom przebywania w miejscu zamieszkania pokrzywdzonego. Pojawiły się również postanowienia sądowe z zakazem zbliżania się/kontaktowania z pokrzywdzonym w stosunku do łącznie 12 osób – sprawców przemocy domowej.

Tabela 7. Dane dotyczące wydanych wyroków Sądu Rejonowego w Chrzanowie w stosunku do osób stosujących lub podejrzanych o stosowanie przemocy domowej

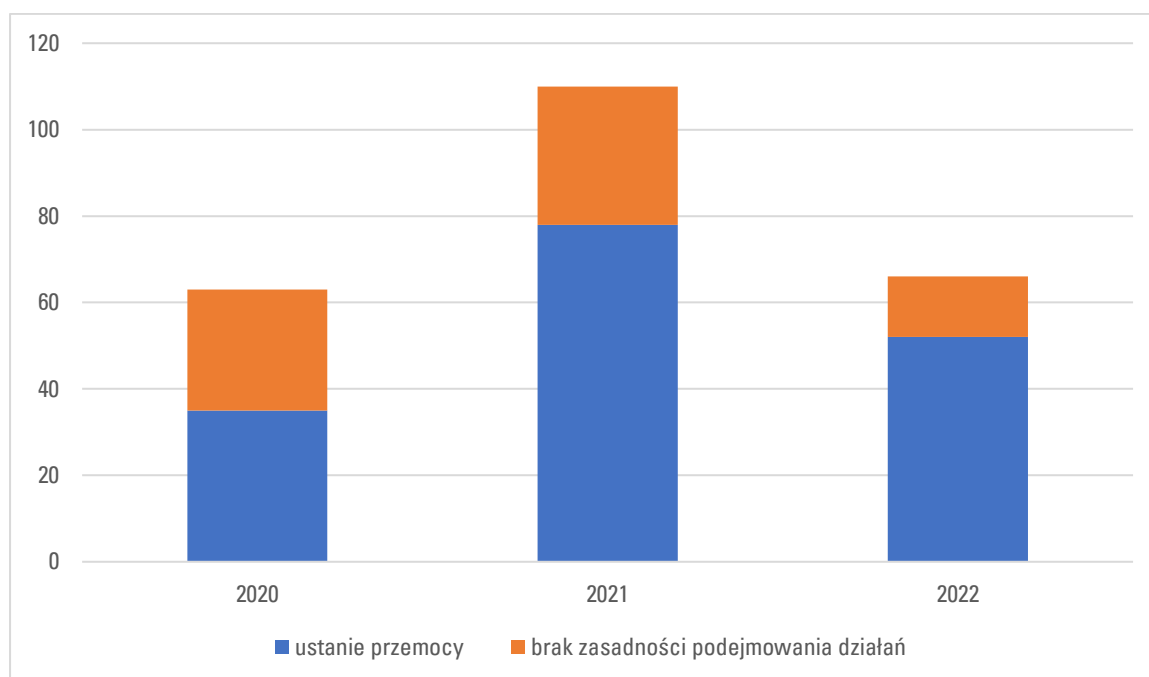
Kategoria	2021	2022
Kara pozbawienia wolności	12	7
Kara ograniczenia wolności	3	2
Warunkowe umorzenie postępowania	5	1
Dozór kuratora	12	4
Środek probacyjny z obowiązkiem uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych	0	0
Nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym	3	3
Zakaz zbliżania się/kontaktowania z pokrzywdzonym	5	7

Źródło: Sąd Rejonowy w Chrzanowie

Procedurę „Niebieskie Karty” kończy się w dwóch przypadkach, tj. z powodu ustania przemocy domowej, gdy kryzys rodzinny uda się skutecznie zażegnać i nie występuje zagrożenie kolejnych aktów agresji. Tego typu zakończeń procedury „Niebieskie Karty” w latach 2020-2022 odnotowano łącznie 165, po uprzednim stwierdzeniu o stanie bezpieczeństwa w stosunku do osób dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej. Drugim, wiodącym argumentem do zamknięcia procedury „Niebieskie Karty” jest rozstrzygnięcie braku zasadności podejmowania działań. Zespół Interdyscyplinarny powołany w Gminie Chrzanów we wskazanych latach podjął decyzję o zamknięciu procedury z uwagi na brak zasadności aż w 74 przypadkach.

Rysunek 4. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w Gminie Chrzanów w latach 2020-2022

Źródło: Sprawozdania z działań podejmowanych przez Gminę Chrzanów w ramach dotychczasowego Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

3.3 Przemoc domowa – badanie wśród mieszkańców Gminy Chrzanów

W okresie 14.06.-29.06.2021 przeprowadzono ankietę internetową wśród mieszkańców Gminy Chrzanów, dotyczącą tematyki przemocy domowej. Poniżej – struktura respondentów ankiety według podstawowych cech.

Tabela 8. Struktura respondentów ankiety internetowej

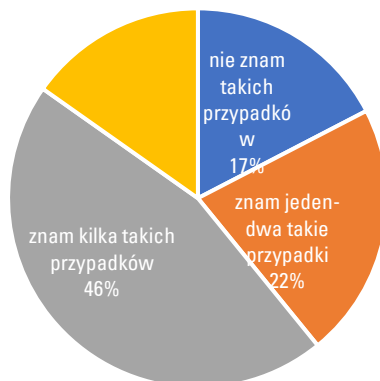
Cecha	Odpowiedź	% odpowiedzi
Płeć	Kobieta	65,2%
	Mężczyzna	34,8%
Wiek	18-25 lat	13,0%
	26-40 lat	54,3%
	41-59 lat	26,1%
	Powyżej 60 lat	6,5%
Wykształcenie	Zasadnicze zawodowe	4,3%
	Średnie	19,6%
	Policealne	4,3%
	Wyższe	71,7%
Status zawodowy	Uczeń/student	10,9%
	Pracownik fizyczny	15,2%
	Pracownik umysłowy	52,2%
	Przedsiębiorca	4,3%
	Rolnik	4,3%
	Emeryt	6,5%
	Bezrobotny	4,3%
	Inne	2,2%

Źródło: ankieta internetowa na temat przemocy domowej w Gminie Chrzanów

Większość respondentów ankiety internetowej zna co najmniej jeden przypadek przemocy domowej – tylko 17% nie zna takich przypadków wcale. Największa część badanych – 46% - zna kilka przypadków, 15% zna takich przypadków wiele.

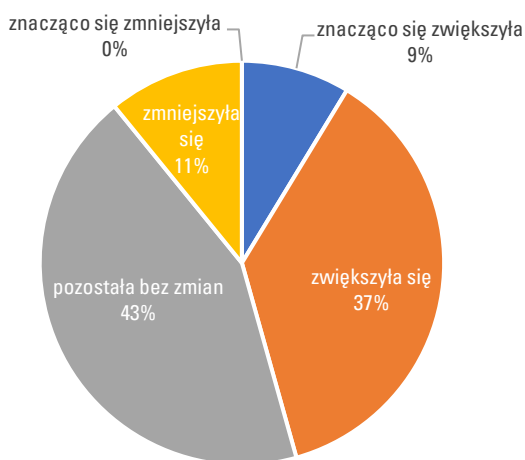
Rysunek 5. Odpowiedź na pytanie „Jaka jest w Pana/Pani ocenie skala problemu przemocy domowej w Gminie Chrzanów?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów

Źródło: ankieta internetowa na temat przemocy domowej w Gminie Chrzanów

Mieszkańcy są podzieleni w zakresie tego, jak oceniają zmianę skali przemocy domowej w ostatnich latach w Gminie Chrzanów. Według 43% ankietowanych pozostała ona bez zmian. 46% uważa, że się zwiększyła, w tym część, że znacząco. Jedynie 11% ankietowanych uważa, że skala przemocy domowej w Gminie Chrzanów się zmniejszyła. Taki wynik badania ankietowego w Gminie Chrzanów jest porównywalny do skali badanego zjawiska w odniesieniu do całego kraju.

Rysunek 6. Odpowiedź na pytanie „Jak w Pana/i opinii zmieniła się skala przemocy domowej na terenie Gminy Chrzanów w ostatnich 5 latach?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów

Źródło: ankieta internetowa na temat przemocy domowej w Gminie Chrzanów

Największa część mieszkańców uważa, że przemocą fizyczną, psychiczną czy zaniedbaniem jest dotknięta co 10. rodzina w Gminie Chrzanów. Według mieszkańców mniejsza jest skala przemocy seksualnej i ekonomicznej, która – w opinii ankietowanych – dotyka zaledwie kilka rodzin w Gminie.

Tabela 9. Jak dużą część rodzin w Gminie Chrzanów – w Pan/i opinii – dotyczą następujące rodzaje przemocy?

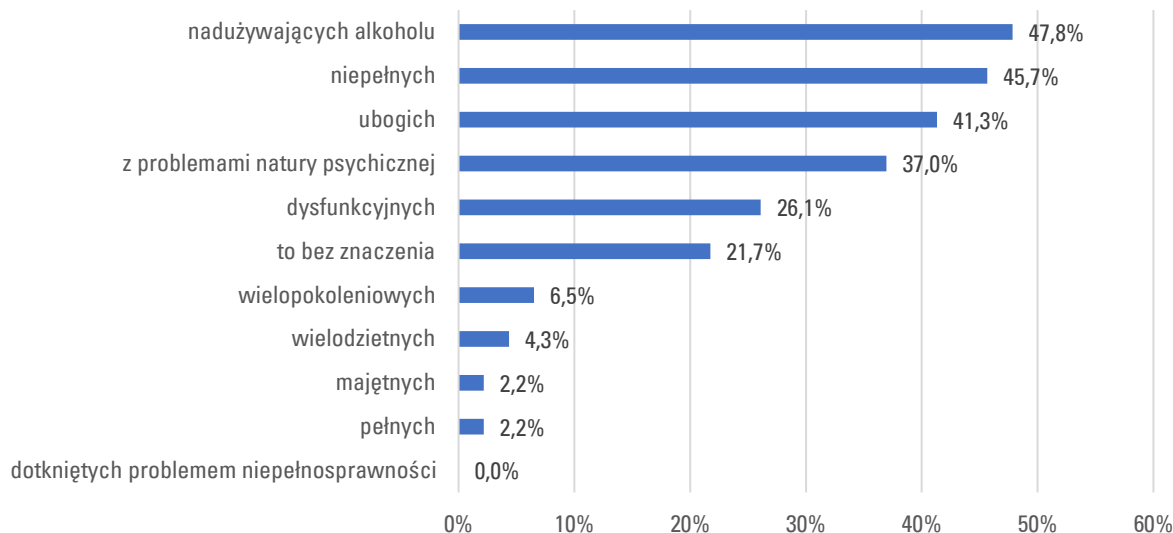
Odpowiedź	przemoc fizyczna	przemoc psychiczna	przemoc seksualna	przemoc ekonomiczna	zaniedbanie
niemal każda rodzina	2,2%	4,3%	0,0%	2,2%	8,7%
połowa rodzin	10,9%	19,6%	2,2%	15,2%	17,4%
co trzecia rodzina	13,0%	8,7%	13,0%	15,2%	17,4%
co dziesiąta rodzina	39,1%	45,7%	19,6%	30,4%	32,6%
zaledwie kilka rodzin lub wcale	34,8%	21,7%	65,2%	37,0%	23,9%

Źródło: ankieta internetowa na temat przemocy domowej w Gminie Chrzanów

Prawie połowa ankietowanych wskazuje, że problem przemocy domowej najczęściej występuje w rodzinach, gdzie pojawia się problem nadużywania alkoholu oraz w rodzinach niepełnych. 41,3% ankietowanych wskazało także na rodziny ubogie, a 37,0% - na rodziny z problemami natury psychicznej.

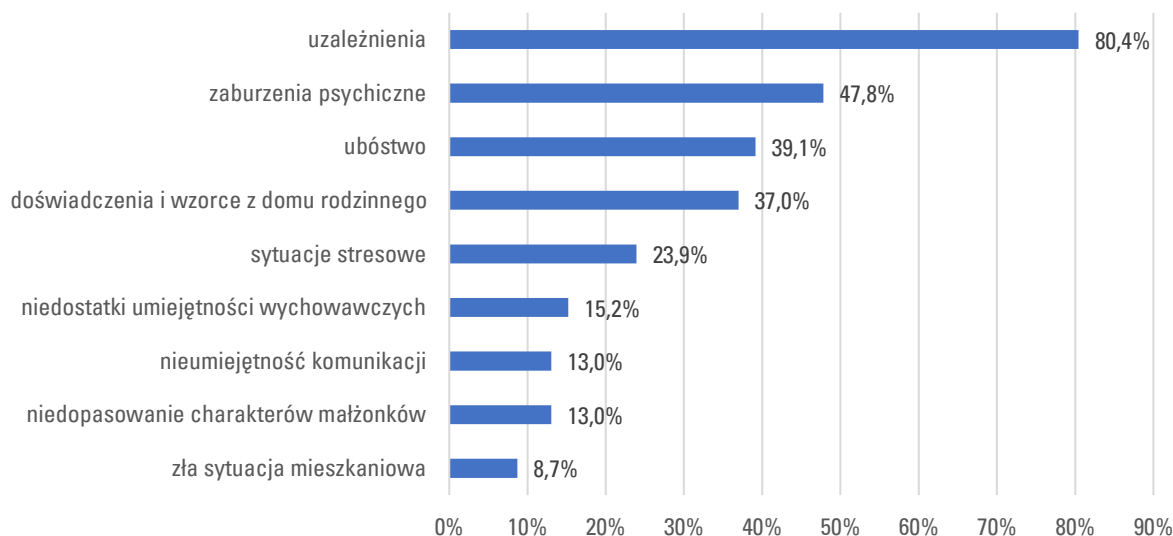
Rysunek 7. Odpowiedź na pytanie „W jakich rodzinach w Pana/i ocenie najczęściej występuje zjawisko przemocy?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów – pytanie wielokrotnego wyboru

Źródło: ankieta internetowa na temat przemocy domowej w Gminie Chrzanów

Podobnych wniosków dostarcza odpowiedź na pytanie o najczęstszą przyczynę przemocy domowej. 80,4% ankietowanych wskazuje na uzależnienia, 47,8% - na zaburzenia psychiczne, 39,1% - na ubóstwo, a 37,0% - na doświadczenia i wzorce z domu rodzinnego.

Rysunek 8. Odpowiedź na pytanie „Co według Pan/i jest najczęstszą przyczyną przemocy domowej?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów – pytanie wielokrotnego wyboru

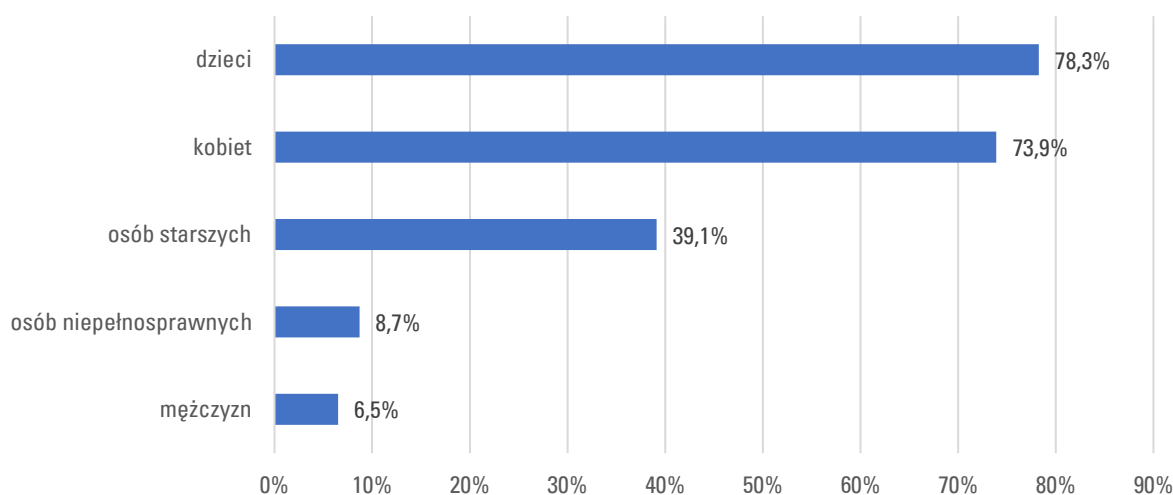

Źródło: ankieta internetowa na temat przemocy w Gminie Chrzanów

Po ponad 70 ankietowanych jest zgodnych co do tego, że najczęściej problem przemocy domowej dotyka kobiet i dzieci. Prawie 40% respondentów uważa, że dotyka często także osoby starsze.

Rysunek 9. Odpowiedź na pytanie „Kogo najczęściej według Pan/i dotyka problem przemocy domowej?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów – pytanie wielokrotnego wyboru

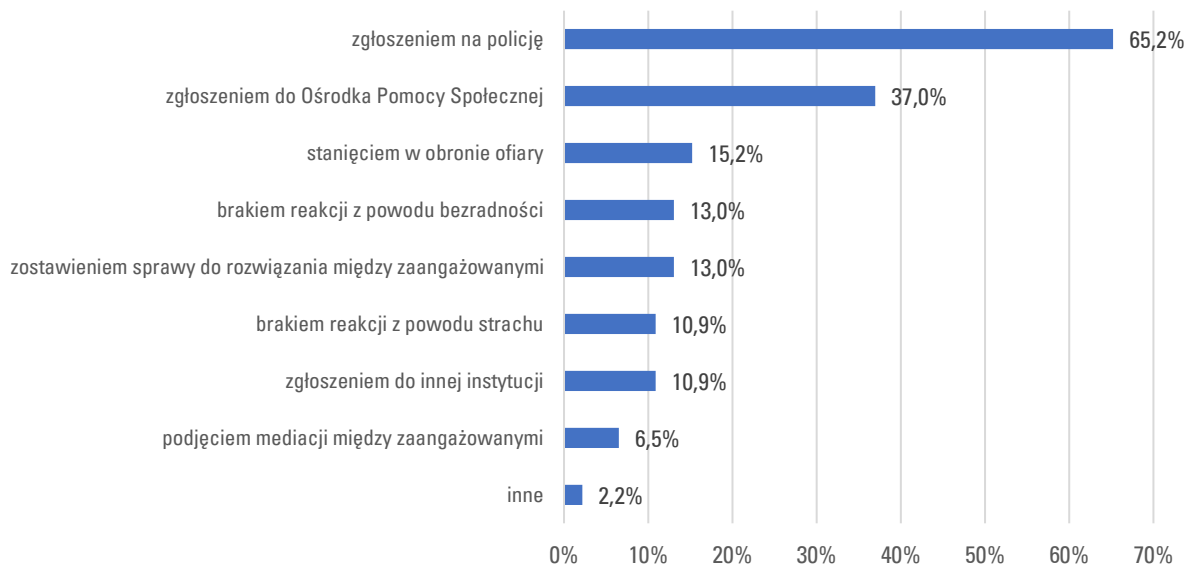

Źródło: ankieta internetowa na temat przemocy w Gminie Chrzanów

Podjęto próbę rozeznania wśród respondentów potencjalnej reakcji na przejaw przemocy domowej. Najczęściej wymienianą reakcją byłoby zgłoszenie na policję – tak odpowiedziało 65,2% ankietowanych. Co trzeci respondent zdecydowałby się na zgłoszenie sprawy do Ośrodka Pomocy Społecznej. Część respondentów zdecydowałaby się na brak reakcji z powodu strachu lub bezradności albo załatwienie sprawy do rozwiązania zaangażowanym.

Rysunek 10. Odpowiedź na pytanie „Jak zareagował/aby Pan/i na przejaw przemocy domowej?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów – pytanie wielokrotnego wyboru

Źródło: ankieta internetowa na temat przemocy w Gminie Chrzanów

Poprzez ankietę podjęto próbę zbadania świadomości mieszkańców na temat zachowań przemocowych. Respondentom najłatwiej jest rozpoznać bardziej oczywiste przejawy przemocy fizycznej (jak bicie, kopanie, szarpanie, popychanie) i seksualnej (jak zmuszanie do nieakcentowanych praktyk seksualnych, zmuszanie do stosunków). Najmniej ankietowani rozpoznają objawy przemocy w postaci zaniedbania, a także przejawy przemocy ekonomicznej.

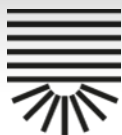

Tabela 10. Odpowiedź na pytanie „Które zachowania uważa Pan/i za przemoc?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów – pytanie wielokrotnego wyboru

Rodzaj przemocy	Przykład zachowania	% ankietowanych uznających zachowanie za przemoc
Przemoc fizyczna	bicie, kopanie	97,8%
	szarpanie, popychanie	89,1%
	pozostawienie w niebezpiecznym miejscu	56,5%
	nieudzielenie niezbędnej pomocy	58,7%
Przemoc psychiczna	wyśmiewanie opinii, poglądów	56,5%
	krytyka, ocenianie	56,5%
	izolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi	56,5%
	ograniczanie snu, pożywienia	65,2%
Przemoc seksualna	używanie wulgarnych epitetów	67,4%
	zmuszanie do stosunków płciowych	78,3%
Przemoc seksualna	zmuszanie do nieakceptowanych praktyk seksualnych	84,8%
	Przemoc ekonomiczna	zabieranie pieniędzy
uniemożliwienie podjęcia pracy		45,7%
niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny		50,05%
Zaniedbanie	brak fizycznego wyrażania uczuć	28,3%
	brak słownego wyrażania uczuć	19,6%
	brak wsparcia emocjonalnego	39,1%
	niedawanie środków na utrzymanie	43,5%
	uniemożliwienie dostępu do miejsc zaspokajania podstawowych potrzeb (łazienka, kuchnia, łóżko itp.)	58,7%

Źródło: ankieta internetowa na temat przemocy w Gminie Chrzanów

W ankiecie zapytano także o osobiste doświadczenie przemocy przez ankietowanych. 23,9% respondentów było osobami, które doznały przemocy domowej w przeszłości, a 8,7% respondentów odpowiedziało na pytanie o doświadczenie przemocy „nie wiem”. Najwięcej ankietowanych, którzy doświadczyli przemocy, było jej ofiarami ze strony męża bądź żony, rzadziej – ojca, w mniejszym stopniu innych członków rodziny.

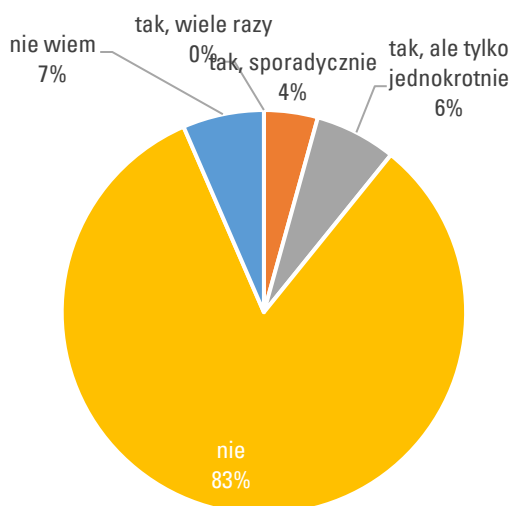
Rysunek 11. Odpowiedź na pytanie „Czy Pan/i doświadczył/a przemoc domowej?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów

Źródło: ankieta internetowa na temat przemocy w Gminie Chrzanów

Do stosowania przemocy domowej przyznało się w ankiecie z kolei 10,8% ankietowanych, odpowiadając na pytanie „Czy zdarzyło się Panu/i być osobą stosującą przemoc wobec osób w rodzinie?” „tak, sporadycznie” oraz „tak, ale tylko raz”. 6,5% udzieliło odpowiedzi „nie wiem”.

Rysunek 12. Odpowiedź na pytanie „Czy zdarzyło się Panu/i być osobą stosującą przemoc wobec osób w rodzinie?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów

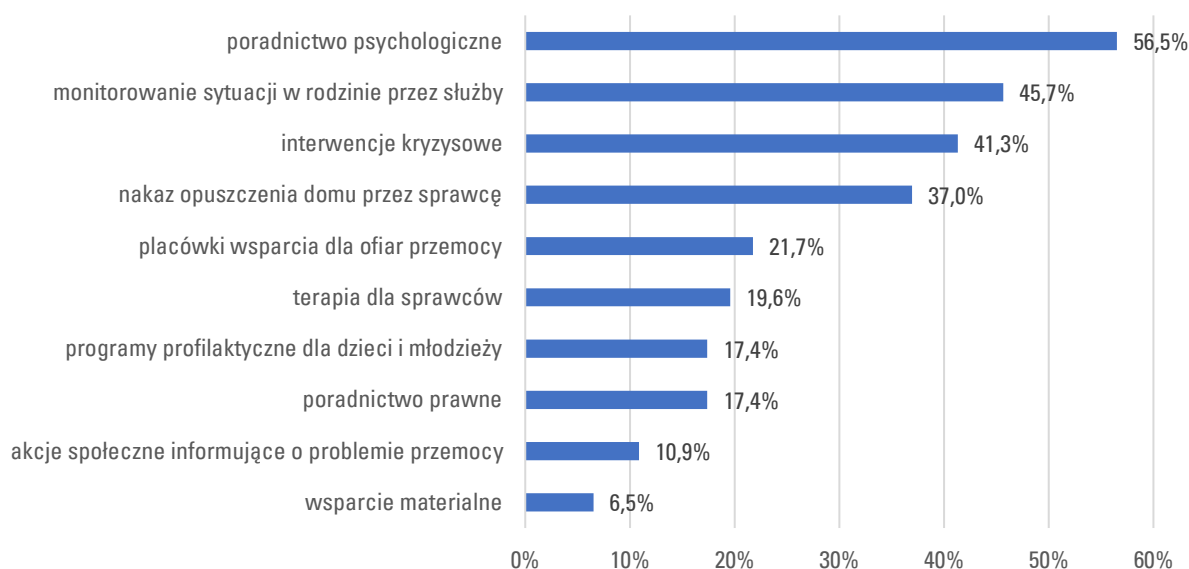

Źródło: ankieta internetowa na temat przemocy w Gminie Chrzanów

Mając do dyspozycji katalog potencjalnych form wsparcia osób doznających przemocy i sprawców przemocy domowej, respondenci ankiety internetowej jako najlepsze z tych form najczęściej wskazują poradnictwo psychologiczne (56,5% ankietowanych), monitorowanie sytuacji domowej przez służby (45,7%) oraz interwencje kryzysowe (41,3%). Najrzadziej wskazywane były przez respondentów wsparcie materialny (6,5%) i akcje społeczne informujące o problemie przemocy (10,9%).

Rysunek 3. Odpowiedź na pytanie „Jakie są w Pan/i opinii najlepsze formy pomocy osobom i sprawcom przemocy domowej?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów – pytanie wielokrotnego wyboru

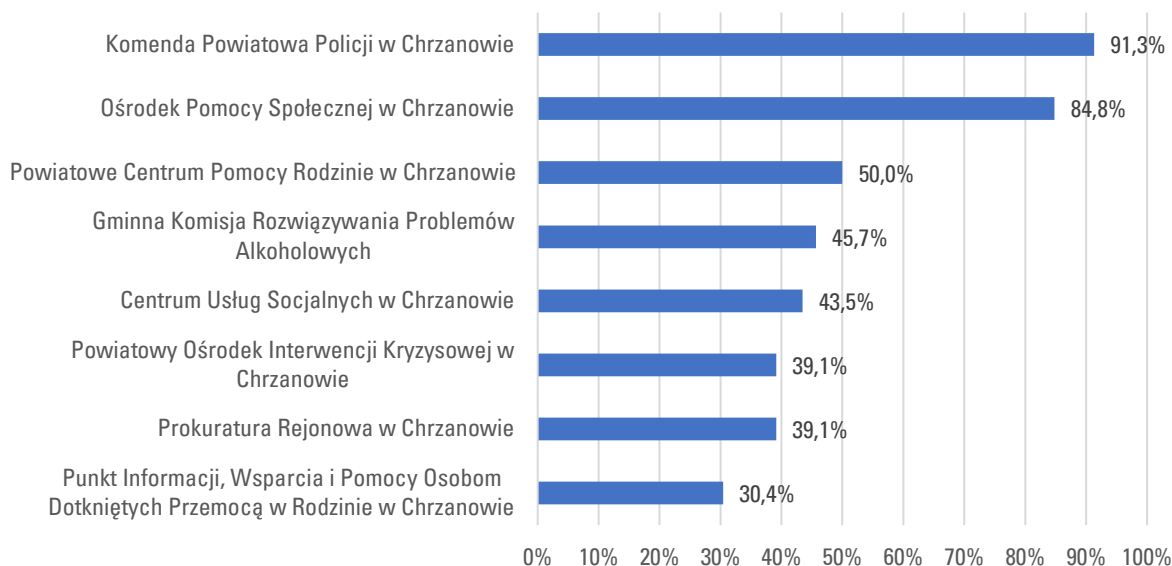

Źródło: ankieta internetowa na temat przemocy w Gminie Chrzanów

Spośród podmiotów, udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej, najbardziej znane wśród mieszkańców Gminy Chrzanów są Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie i Ośrodek Pomocy Społecznej, a następnie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie. Pozostałe instytucje znane są przez mniej niż połowę respondentów, a podmiot dedykowany wsparciu w przypadkach przemocy – Punkt Informacji, Wsparcia i Pomocy Osobom Dotkniętym Przemocą Domową w Chrzanowie, działający w ramach struktur Ośrodka Pomocy Społecznej – znany jest przez jedynie co 3. respondenta ankiety.

Rysunek 14. Odpowiedź na pytanie „Które z wymienionych instytucji pomocowych działających w Gminie Chrzanów są Panu/i znane?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów – pytanie wielokrotnego wyboru

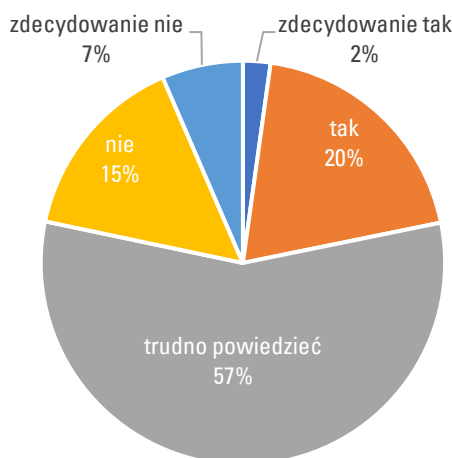

Źródło: ankieta internetowa na temat przemocy w Gminie Chrzanów

Ponad połowa ankietowanych nie potrafiła jednoznacznie odpowiedzieć na pytanie, czy oferta pomocy dla osób doznających przemocy i sprawców przemocy w Gminie Chrzanów jest wystarczająca. Pozytywnie tę ofertę ocenia 21,8% ankietowanych. Dla 21,7% ta oferta z kolei jest niewystarczająca. W pytaniu otwartym o działania, jaki brakuje w zakresie pomocy dla osób doznających przemocy i sprawców przemocy w Gminie Chrzanów ankietowani wymieniają kwestie automatycznej eksmisji sprawcy przemocy z mieszkania i zatrzymania go w areszcie, programów profilaktycznych, realnej pomocy, zbyt małej liczby terapeutów, telefonu zaufania z dyżurem osoby mogącej doradzić i pomóc, większych kar dla sprawców oraz miejsc i możliwości spotkań ludzi wymagających wsparcia.

Rysunek 15. Odpowiedź na pytanie „Czy w Pan/i opinii oferta pomocy dla ofiar i sprawców przemocy w Gminie Chrzanów jest wystarczająca?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów

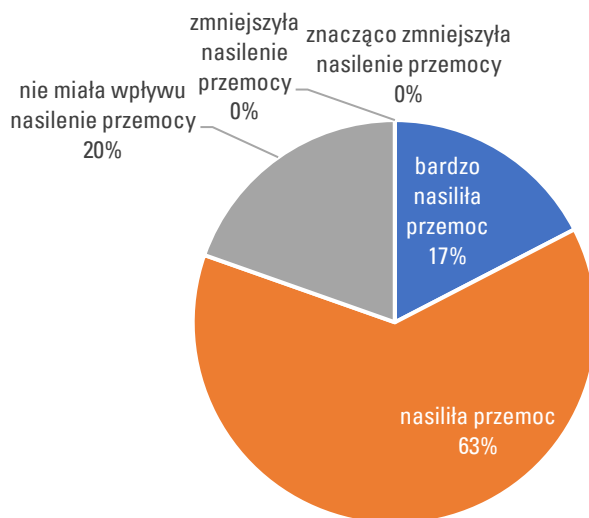

Źródło: ankieta internetowa na temat przemocy w Gminie Chrzanów

W ankiecie odniesiono się także do kwestii wpływu pandemii koronawirusa, rozpoczętej w 2020 roku, na skalę przemocy w Gminie Chrzanów. Respondenci uważają, że albo pandemia nic nie zmieniła w skali przemocy (19,6%) albo ją nasiliła (80,4%). Najważniejsze powody nasilenia przemocy ankietowani upatrują w społecznej izolacji, powodującej dłuższe przebywanie z osobami stosującymi przemoc w domu (73,9% ankietowanych), nasileniu się napięć w rodzinach wskutek wzrostu bezrobocia i problemów finansowych (52,2%) i braku rozrywki, możliwości odreagowania stresu (39,1%).

Rysunek 16. Odpowiedź na pytanie „Jak w Pana/i opinii pandemia koronawirusa wpłynęła na skalę przemocy domowej w Gminie Chrzanów?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów

Źródło: ankieta internetowa na temat przemocy w Gminie Chrzanów

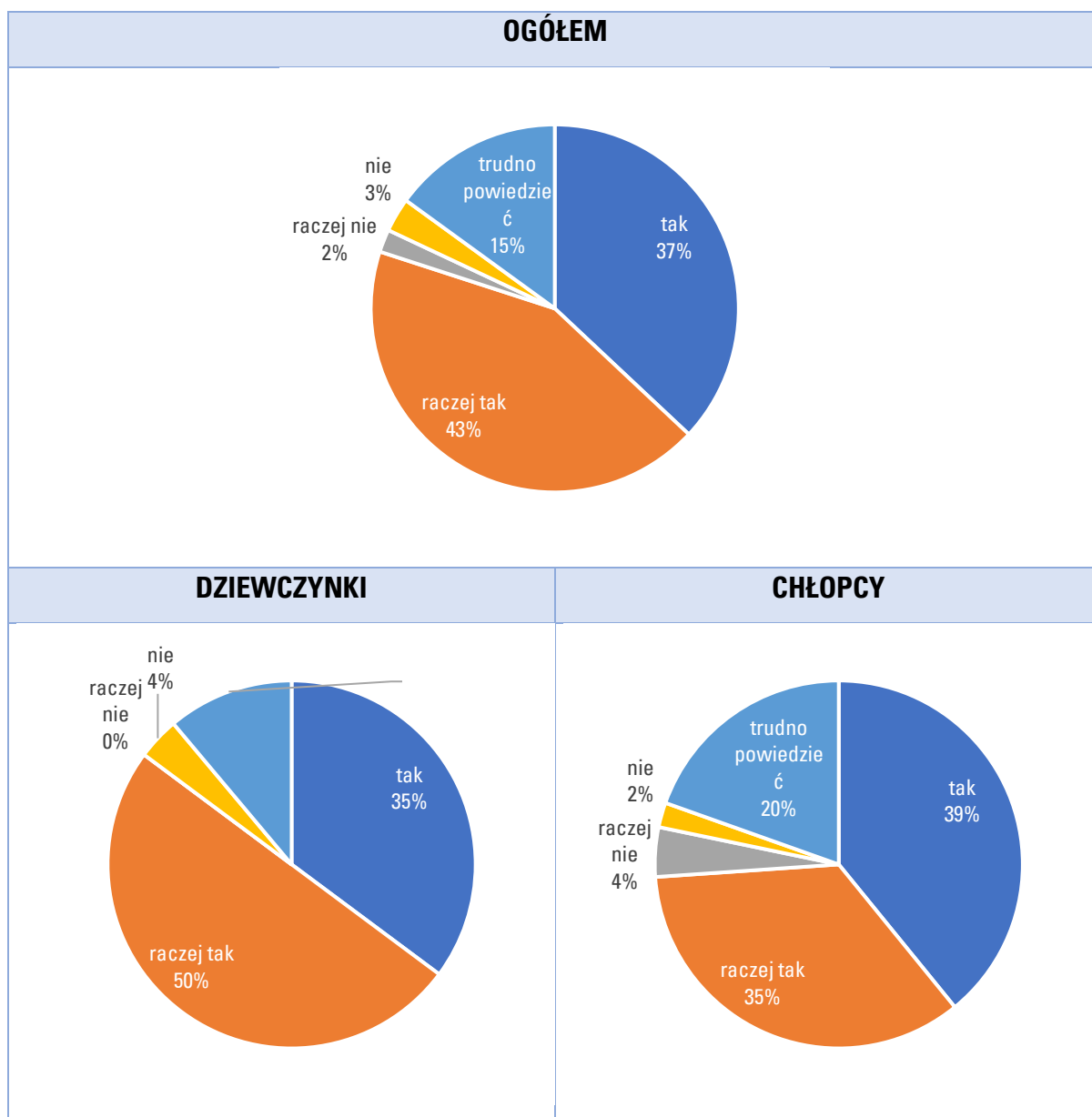
3.4 Przemoc oczami dziecka – badanie wśród dzieci ze szkół podstawowych z Gminy Chrzanów

W celu zdiagnozowania zagrożenia przemocą domową w Gminie Chrzanów z punktu widzenia dzieci, zrealizowano ankietę wśród uczniów klas 6-8 ze szkół podstawowych na terenie Gminy Chrzanów. Zebrano łącznie 100 ankiet – 54 wypełnione przez dziewczynki, a 46 wypełnione przez chłopców.

Dzieci pytane o poczucie bezpieczeństwa w swoim otoczeniu w większości odpowiadają, że czują się bezpiecznie (37%) lub raczej bezpiecznie (43%). Przeciwnego zdania jest 5% dzieci. 15% dzieci udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć”. Częściej negatywnych odpowiedzi w tym zakresie udzielają chłopcy niż dziewczęta.

Rysunek 17. Odpowiedź na pytanie „Czy w swoim otoczeniu czujesz się bezpiecznie?” w ankiecie wśród dzieci w Gminie Chrzanów

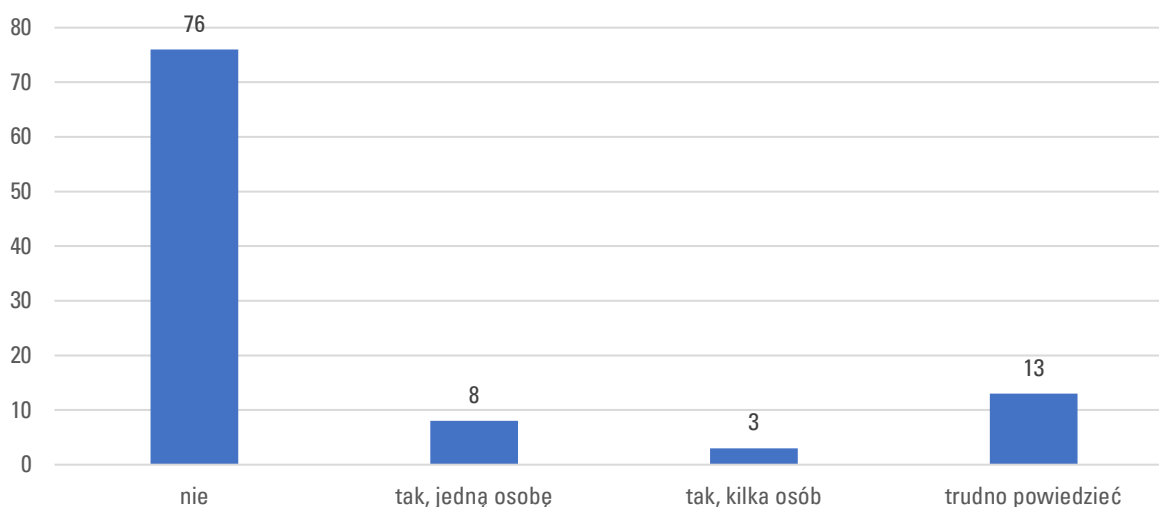

Źródło: ankieta „Przemoc oczami dziecka” wśród dzieci z Gminy Chrzanów

Na 100 dzieci, które wzięły udział w ankiecie, 11 przyznało, że zna kogoś, kto doznaje krzywdy w rodzinie. 8 z nich zna jedną taką osobę, 3 – kilka takich osób. 13 dzieci odpowiedziało na pytanie o znajomość przypadków doznawania krzywdy w rodzinie „trudno powiedzieć”.

Rysunek 18. Odpowiedź na pytanie „Czy znasz kogoś, kto doznaje krzywdy w rodzinie lub masz takie podejrzenie?” w ankiecie wśród dzieci w Gminie Chrzanów

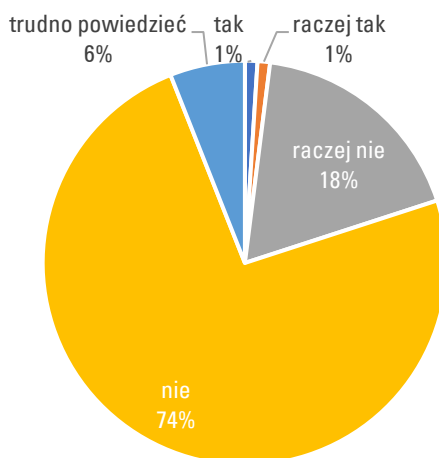

Źródło: ankieta „Przemoc oczami dziecka” wśród dzieci z Gminy Chrzanów

Poprzez ankietę zbadano kwestię rozumienia przemocy i świadomości tego zjawiska przez dzieci ze szkół podstawowych z Gminy Chrzanów. Na pytanie „Czy uważasz, że dzieci doznające krzywdy w rodzinie zasłużyły sobie na to?” znakomita większość dzieci odpowiedziała „nie” (74%) lub „raczej nie” (18%). Pojawiły się jednak 2 odpowiedzi twierdzące, a 6 dzieci odpowiedziało „trudno powiedzieć”. Może to być alarmujące, że kwestia ponoszenia odpowiedzialności za zadawanie krzywdy dzieciom nie jest do końca właściwie rozumiana przez najmłodszych obywateli Gminy, co wymaga interwencji.

Rysunek 19. Odpowiedź na pytanie „Czy uważasz, że dzieci doznające krzywdy w rodzinie zasłużyły sobie na to?” w ankiecie wśród dzieci w Gminie Chrzanów

Źródło: ankieta „Przemoc oczami dziecka” wśród dzieci z Gminy Chrzanów

Bardziej alarmujących informacji na temat przemocy dostarczyło pytanie typu prawda/fałsz ze stwierdzeniami na temat przemocy. Niemal połowa dzieci (48%), które wypełniły ankietę uważa, że przemoc w domowa to wstyd. 13% dzieci uznaje, że jeśli w domu ktoś kogoś bije, to ta osoba sobie na to zasłużyła. 12% dzieci wychodzi z założenia, że rodzice mogą bić i krzyżeć na swoje dzieci, a 6% dzieci uważa, że sytuacje w domu najlepiej rozwiązuje się siłą. Według 12% dzieci przemoc domowa nie jest przestępstwem, a 6% nie uważa, że przypadki przemocy trzeba zgłaszać dorosłym. Te dane znacząco świadczą o tym, że mimo, iż większość dzieci poprawnie pojmuje znaczenie przemocy, to pewna grupa dzieci posiada nieprawidłowe i zagrażające wyobrażenie na temat przemocy domowej.

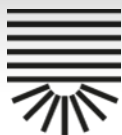

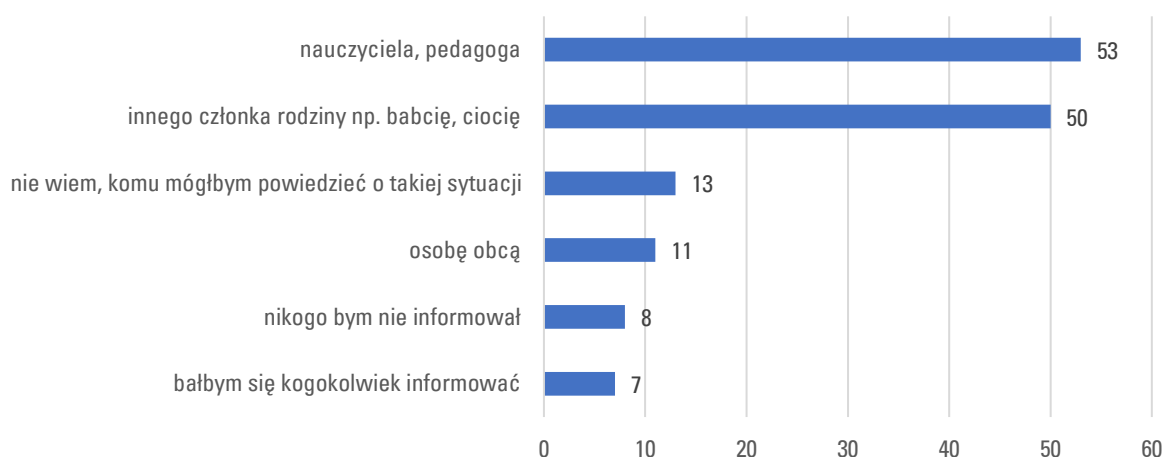
Tabela 11. Odpowiedzi na pytania dotyczące zdań prawdziwych i fałszywych na temat przemocy w ankiecie wśród dzieci w Gminie Chrzanów

stwierdzenie	prawda	fałsz	brak odpowiedzi
Przemoc w rodzinie to wstyd	48	47	5
Jeśli w domu ktoś kogoś bije, to znaczy, że ta osoba sobie na to zasłużyła	13	82	5
Przemocy nie można ukrywać, takie rzeczy trzeba zgłaszać dorosłym	91	6	3
Przemoc w rodzinie jest przestępstwem	86	12	2
Rodzice mogą bić swoje dzieci, mogą na nie krzyczeć	12	85	3
Sytuacje w domu najlepiej rozwiązuje się siłą	6	88	6

Źródło: ankieta „Przemoc oczami dziecka” wśród dzieci z Gminy Chrzanów

Aby rozeznać się w potencjalnych źródłach uzyskania informacji o przemocy domowej ze strony dzieci, spytano o to, kogo dzieci poinformowałyby, gdyby im lub komukolwiek z otoczenia działa się krzywda. Największym zaufaniem dzieci w takiej kwestii cieszą się nauczyciele i pedagodzy oraz członkowie rodziny, których wskazuje po połowie ankietowanych. Niepokojące jest to, że 13 dzieci nie wiedziałyby, komu opowiedzieć o takiej sytuacji, 7 – bałyby się kogokolwiek informować, a 8 – nikogo by nie informowało. Suma odpowiedzi w tym pytaniu nie daje 100, gdyż część dzieci zaznaczyła więcej niż jedną odpowiedź.

Rysunek 20. Odpowiedź na pytanie „Kogo byś poinformował, gdyby Tobie lub komuś z otoczenia działa się krzywda?” w ankiecie wśród dzieci w Gminie Chrzanów

Źródło: ankieta „Przemoc oczami dziecka” wśród dzieci z Gminy Chrzanów

3.5 Wsparcie instytucjonalne

Gmina Chrzanów oferuje szeroki wachlarz wsparcia instytucjonalnego w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Zakres wsparcia poszczególnych instytucji ujęto w poniższej tabeli.

Tabela 12. Instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej

Instytucja	Zakres działania
Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie	<ul style="list-style-type: none">• Diagnoza i analiza problemu przemocy wśród mieszkańców Gminy Chrzanów• Wszczęcie i realizacja procedury „Niebieskie Karty”• Podjęcie działań interwencyjnych w środowisku• Wsparcie specjalistyczne w formie poradnictwa socjalnego, prawnego, terapeutycznego i psychologicznego z powodu przemocy domowej• Monitoring środowisk dotkniętych przemocą domową po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”• Działania edukacyjne i informacyjne• Telefon wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej oraz ich rodzin• Punkt Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą Domową
Zespół Interdyscyplinarny	<ul style="list-style-type: none">• Diagnoza problemu przemocy domowej na poziomie Gminy Chrzanów• Działania profilaktyczne, edukacyjne i informacyjne mające na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom• Działania w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową

	<ul style="list-style-type: none">• Informowanie o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym• Powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań oraz monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”• Kierowanie osób stosujących przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub w programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową
Punkt Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą Domową	<ul style="list-style-type: none">• Specjalistyczne usługi oraz wsparcie: psychologiczne, socjalne oraz prawne na rzecz osób i rodzin, znajdujących się w trudnej sytuacji kryzysowej, spowodowanej wystąpieniem przemocy domowej
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<ul style="list-style-type: none">• Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”• Motywowanie oraz zobowiązanie osób z problemem alkoholowym do podjęcia leczenia odwykowego• Kierowanie wniosków do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe
Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie	<ul style="list-style-type: none">• Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”• Pomoc psychologiczna, pedagogiczna, prawna osobom i rodzinom znajdującym się w kryzysie - ze szczególnym uwzględnieniem osób doznających przemocy domowej• Działania edukacyjne i informacyjne
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie	<ul style="list-style-type: none">• Programy korekcyjno-edukacyjnego oraz programy psychologiczno – terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową

Komenda Powiatowa Policji	<ul style="list-style-type: none">• Wszczywanie procedury „Niebieskie Karty”• Monitoring rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej - sprawdzanie stanu bezpieczeństwa osób doznających przemocy• Wszczywanie postępowań przygotowawczych z art. 207 KK i innych aktów prawnych związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej• Zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy• Interwencje domowe w związku z podejrzeniem przemocy domowej
Prokuratora Rejonowa w Chrzanowie	<ul style="list-style-type: none">• Kierowanie spraw przeciwko sprawcom przemocy domowej do sądu• Występowanie do sądu o zastosowanie wobec osób stosujących przemoc domową środków zapobiegawczych• Występowanie do Sądu o zastosowanie wobec osób stosujących przemoc domową środków karnych lub probacyjnych• Występowanie do innych instytucji w zakresie interwencji w sprawach przemocy domowej
Sąd Rejonowy w Chrzanowie	<ul style="list-style-type: none">• Kierowanie sprawców przemocy domowej do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno - terapeutycznych• Wydawanie wyroków skazujących dla sprawców przemocy
Placówki oświatowe	<p>Rozpoznanie przemocy domowej wobec dzieci oraz podejmowanie wczesnej interwencji w sytuacji przemocy</p> <ul style="list-style-type: none">• Wszczywanie procedury „Niebieskie Karty”

	<ul style="list-style-type: none">• Działania edukacyjne i profilaktyczne z obszaru przeciwdziałania przemocy domowej
Placówki ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none">• Wszczynianie procedury „Niebieskie Karty”• Przeprowadzenie badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie

Źródło: opracowanie własne

3.6 Analiza SWOT

Analizę SWOT Gminy Chrzanów w kontekście zjawiska przemocy domowej prezentuje tabela poniżej.

Tabela 13. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• wielość podmiotów pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej – umożliwienie dostępności różnorodnych form wsparcia na rzecz osób doświadczających;• wypracowane metody współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;• doświadczenie w wykorzystywaniu narzędzi wsparcia na rzecz osób doświadczających przemocy domowej;	<ul style="list-style-type: none">• brak wiedzy społeczności lokalnej w zakresie wsparcia instytucjonalnego na rzecz osób doświadczających przemocy domowej;• rozproszenie odpowiedzialności instytucjonalnej za przeciwdziałanie przemocy domowej;• najczęstsze występowanie przemocy domowej w środowiskach dotkniętych problemem alkoholowym lub problemem związanym z zaburzeniami psychicznymi;

<ul style="list-style-type: none">• odpowiednia infrastruktura instytucji i służb działających na rzecz osób uczestniczących w ramach procedury związanej z przeciwdziałaniem przemocy domowej;• profesjonalne podejście do problemu instytucji zaangażowanych w system przeciwdziałania przemocy domowej;• gotowość podnoszenia kwalifikacji i kompetencji osób zajmujących się obszarem przeciwdziałania przemocy domowej;• akceptacja społeczna dla instytucji udzielających pomocy na rzecz osób uczestniczących w procedurze przeciwdziałania przemocy domowej;• świadomość dużej części dzieci i młodzieży z Gminy Chrzanów na temat zagrożenia zjawiskiem przemocy domowej;• zaufanie dzieci i młodzieży z Gminy Chrzanów do lokalnych placówek oświatowych w zakresie zgłaszania przypadków przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none">• nieprzewidywalność co do liczby przypadków przemocy domowej do zidentyfikowania w skali roku;• zagrożenie wypaleniem zawodowym osób działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;• przekonanie mieszkańców o niewłaściwej skali problemu przemocy domowej na terenie Gminy Chrzanów;• niska świadomość społeczeństwa lokalnego na temat przemocy ekonomicznej i przemocy w formie zaniedbania;• nieadekwatna ocena ze strony dzieci i młodzieży co do zjawiska przemocy domowej.
<p style="text-align: center;">SZANSE</p>	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA</p>
<ul style="list-style-type: none">• narzędzia proceduralne wspomagające przeciwdziałanie przemocy domowej;• dokumenty ogólnokrajowe stanowiące ramy do opracowywania działań na poziomie lokalnym;	<ul style="list-style-type: none">• funkcjonujące stereotypy na temat osób dotkniętych problemem przemocy domowej;• problemy ze skutecznym karaniem osób stosujących przemoc domową (odmowy wszczęcia postępowania, długie oczekiwanie na wyroki);

• rosnąca świadomość społeczna w zakresie problemu przemocy domowej;• coraz większa świadomość społeczna w zakresie możliwości uzyskania wsparcia w sytuacji doświadczania przemocy domowej;• rozwój narzędzi ułatwiających komunikację międzyinstytucjonalną w realizacji działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	• przewlekłość procedur prawnych;• ryzyko zaostrzenia przemocy domowej w wyniku zmian społecznych.

Źródło: opracowanie własne.

4. Cel główny i cele szczegółowe

Cel główny Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, realizowanego w okresie od XI.2023r. do XII.2028r. to:

Ograniczenie zjawiska przemocy domowej i niwelowanie jej skutków w Gminie Chrzanów poprzez zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

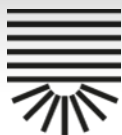
Cel główny zostanie osiągnięty poprzez następujące cele szczegółowe:

1. Realizacja działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych służących przeciwdziałaniu przemocy domowej.
2. Udzielanie pomocy i wsparcia na rzecz osób doznających przemocy domowej.
3. Skuteczne oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową.
4. Informowanie środowiska lokalnego o instytucjach, osobach i możliwych formach wsparcia w sytuacji przemocy domowej.
5. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel szczegółowy 1: skierowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Chrzanów. Odnosi się do działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych, które zostaną podjęte celem przeciwdziałania wystąpieniu zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy. Daje to szansę na eliminację zagrożenia przemocą zanim ona wystąpi.

Cel szczegółowy 2: skierowany jest do osób doznających przemocy domowej. Obejmuje działania ukierunkowane na zatrzymanie przemocy domowej, udzielenie pomocy i wsparcia celem zniwelowania skutków przemocy oraz edukowanie w zakresie umiejętności radzenia sobie w sytuacji ponownego wystąpienia aktu przemocy domowej.

Cel szczegółowy 3: odnosi się do osób stosujących przemoc domową. Zostanie zrealizowany poprzez wydanie środków zapobiegawczych mających na celu uniemożliwienie kontaktów z osobami doznającymi przemocy domowej. Kierowanie osób stosujących przemoc domową do

udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych. Praca z osobami stosującymi przemoc domową realizowana będzie w środowisku.

Cel szczegółowy 4: skierowany jest do środowiska lokalnego, celem zwiększenia świadomości w zakresie możliwości otrzymania pomocy w poszczególnych instytucjach udzielających wsparcia w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel szczegółowy 5: odnosi się do osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Założeniem celu jest wzrost kompetencji i umiejętności osób pracujących na rzecz osób objętych procedurą przeciwdziałania przemocy domowej, a także przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej skierowany jest tym samym do:

- ogółu mieszkańców Gminy Chrzanów, w tym osób zagrożonych przemocą domową;
- osób doznających przemocy domowej;
- osób stosujących przemoc domową;
- przedstawicieli instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

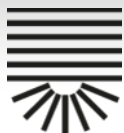

5. Działania i podmioty odpowiedzialne za ich realizację

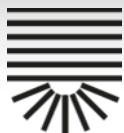
Cele szczegółowe Programu realizowane będą przez szereg zadań i działań, podejmowanych przed podmioty zaangażowane w przeciwdziałanie przemocy domowej na terenie Gminy Chrzanów.

Tabela 14. Zadania i działania do realizacji celów szczegółowych Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej

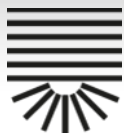
Cel szczegółowy	Zadania i działania	Podmioty odpowiedzialne i zaangażowane	Wskaźniki realizacji	Typ działania	Termin realizacji
1.Realizacja działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych służących przeciwdziałaniu przemocy domowej.	1.1 Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej na obszarze Gminy Chrzanów.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie, Urząd Miejski w Chrzanowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chrzanowie, Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Chrzanów, Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie, Żandarmeria Wojskowa, Sąd Rejonowy w Chrzanowie, Placówki ochrony zdrowia, Placówki oświatowe	Liczba przeprowadzonych diagnoz zjawiska przemocy domowej w Gminie Chrzanów	Jednorazowe	XI.2023- XII.2028
	1.2 Realizacja lokalnych kampanii i inicjatyw społecznych z zakresu	Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie, Urząd Miejski w Chrzanowie,	Liczba zrealizowanych lokalnych kampanii	Cykliczne	XI.2023- XII.2028

	przeciwdziałania przemocy domowej	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chrzanowie, Placówki oświatowe	i inicjatyw społecznych		
	1.3 Współpraca z kościołami i związkami wyznaniowymi z Gminy Chrzanów, w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat przemocy domowej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie, Kościoły i związki wyznaniowe	Liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej poprzez kościoły i związki wyznaniowe	Cykliczne	XI.2023- XII.2028
	1.4 Współpraca z organizacjami pozarządowymi edukowana i informowania na temat zjawiska przemocy domowej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie, Organizacje pozarządowe	Liczba zrealizowanych działań przy współpracy z organizacjami pozarządowymi. Liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej	Cykliczne	XI.2023- XII.2028
	1.5 Realizacja usług poradnictwa poprzez działania edukacyjne służące rozwojowi	Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chrzanowie,	Liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie	Stałe	XI.2023- XII.2028

metod i kompetencji rodziców i opiekunów z rodzin zagrożonych przemocą domową.	Placówki oświatowe	przeciwdziałania przemocy domowej. Liczba osób, którym udzielono poradnictwa.		
1.6 Inicjowanie i prowadzenie działań promocyjnych w zakresie prawidłowego funkcjonowania rodzin	Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie, Urząd Miejski w Chrzanowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chrzanowie, Placówki oświatowe	Liczba zrealizowanych działań promocyjnych	Cykliczne	XI.2023- XII.2028
1.7 Edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie rozpoznawania symptomów przemocy domowej i kształtowania właściwych postaw	Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chrzanowie, Organizacje pozarządowe, Placówki oświatowe	Liczba zrealizowanych działań w zakresie edukowania dzieci i młodzieży. Liczba uczestników działań.	Cykliczne	XI.2023- XII.2028
1.8 Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie, Urząd Miejski w Chrzanowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chrzanowie, Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Chrzanów, Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie, Żandarmeria Wojskowa,	Ilość opracowanych i realizowanych Gminnych Programów Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej	Opracowanie - jednorazowe Realizacja - stałe	Opracowanie – XI.2023 Realizacja - XI.2023- XII.2028

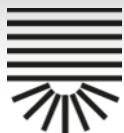

		Placówki ochrony zdrowia, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe			
--	--	---	--	--	--

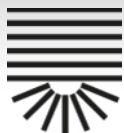
2. Udzielanie pomocy i wsparcia na rzecz osób doznających przemocy domowej.	2.1 Funkcjonowanie i realizacja zadań Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Chrzanów	Zespół Interdyscyplinarny	Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego. Liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych.	Stałe	XI.2023- XII.2028
	2.2 Funkcjonowanie instytucji udzielających pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie, Urząd Miejski w Chrzanowie, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie, Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie, Żandarmeria Wojskowa, Punkt Informacji, Wsparcia i Pomocy Osobom Dotkniętym Przemocą Domową	Liczba działających w danym roku punktów konsultacyjnych dla osób dotkniętych przemocą domową. Liczba osób, którym udzielono pomocy w ramach punktów konsultacyjnych Liczba utworzonych w danym roku nowych placówek świadczących specjalistyczną	Stałe	XI.2023- XII.2028

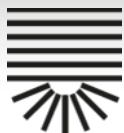
			pomoc dla osób dotkniętych przemocą domową		
	2.3 Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową	Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie, Urząd Miejski w Chrzanowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chrzanowie, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie	Liczba realizowanych projektów w zakresie pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej we współpracy z organizacjami pozarządowymi	Cykliczne	XI.2023- XII.2028
	2.4 Rozpowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie, Urząd Miejski w Chrzanowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chrzanowie, Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie, Żandarmeria Wojskowa, Placówki oświatowe, Ochrona zdrowia, Organizacje pozarządowe, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie	Liczba opracowanych materiałów informacyjnych	Stałe	XI.2023- XII.2028

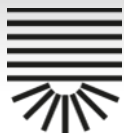
	2.5 Realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych skierowanych do osób dotkniętych przemocą domową	Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chrzanowie, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie	Liczba zajęć indywidualnych i grupowych dla osób dotkniętych przemocą. Liczba uczestników realizowanych programów.	Stałe	XI.2023- XII.2028
	2.6 Realizacja procedury „Niebieskie Karty”	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Chrzanów, Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie, Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie, Żandarmeria Wojskowa	Liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieskie Karty”. Liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieskie Karty”. Liczba rodzin objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Liczba osób w rodzinach objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	Stałe	XI.2023- XII.2028

			Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” i powody ich zakończenia.		
	2.7 Realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej dla osób doznających przemocy domowej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie, Organizacje pozarządowe, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie	Liczba zrealizowanych programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej. Liczba uczestników programów terapeutycznych. Liczba grup terapeutycznych. Liczba grup wsparcia. Liczba zrealizowanego poradnictwa specjalistycznego. Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego.	Stałe	XI.2023- XII.2028
	2.8 Funkcjonowanie telefonu wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową	Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie	Liczba przeprowadzonych rozmów i interwencji	Stałe	XI.2023- XII.2028

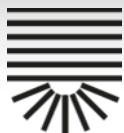
			w ramach telefonu wsparcia.		
	2.9 Zapewnianie ochrony w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową	Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie, Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie, Żandarmeria Wojskowa, Służba zdrowia, Sąd Rejonowy w Chrzanowie	Liczba dzieci, które zostały zabezpieczone w związku z zagrożeniem życia lub zdrowia w związku z przemocą domową	Stałe	XI.2023- XII.2028
	2.10 Tworzenie warunków umożliwiających osobom dotkniętym przemocą domową otrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych	Urząd Miejski w Chrzanowie	Liczba uchwał Rady Miejskiej umożliwiających przyznanie lokali mieszkalnych w pierwszej kolejności osobom doświadczającym przemocy domowej. Liczba lokali mieszkalnych przyznanych osobom doświadczającym przemocy domowej w pierwszej kolejności	Stałe	XI.2023- XII.2028
	2.11 Wydawanie środków zapobiegawczych osobom stosującym	Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie, Żandarmeria Wojskowa Sąd Rejonowy w Chrzanowie,	Liczba i rodzaj wydanych środków zapobiegawczych osobom stosującym	Stałe	XI.2023- XII.2028

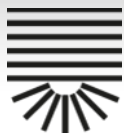
	przemoc domową celem uniemożliwienia kontaktów z osobami doznającymi przemocy domowej	Prokuratura Rejonowa w Chrzanowie	przemoc domową celem uniemożliwienia kontaktów z osobami doznającymi przemocy domowej.		
3. Skuteczne oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową.	3.1 Rozpowszechnianie informacji o podmiotach publicznych oraz organizacjach pozarządowych, realizujących działania adresowane do osób stosujących przemoc domową	Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie, Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie, Sąd Rejonowy w Chrzanowie, Prokuratura Rejonowa w Chrzanowie, Żandarmeria Wojskowa	Liczba przekazanych informatorów. Umieszczenie informacji na stronach internetowych podmiotów publicznych.	Stałe	XI.2023- XII.2028
	3.2 Oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”	Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie,, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chrzanowie Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Chrzanów, Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie, Żandarmeria Wojskowa, Sąd Rejonowy w Chrzanowie, Prokuratura Rejonowa w Chrzanowie,	Liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieskie Karty”. Liczba kontynuowanych danym roku procedur „Niebieskie Karty”. Liczba rodzin objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	Stałe	XI.2023- XII.2028

		<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie, Placówki oświatowe, Służby zdrowia</p>	<p>Liczba osób w rodzinach objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych oraz odmów wszczęcia w sprawach związanych z przemocą domową. Liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową poprzez sporządzenie aktu oskarżenia. Liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową</p>		
--	--	--	---	--	--

			poprzez umorzenie postępowania.		
	3.3 Kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych oraz programach psychologiczno-terapeutycznych.	Zespół Interdyscyplinary w Gminie Chrzanów Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie	Liczba osób, które zrealizowały program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny.	Stałe	XI.2023- XII.2028
4. Informowanie środowiska lokalnego o instytucjach, osobach i możliwych formach wsparcia w sytuacji przemocy domowej.	4.1. Opracowanie materiałów informujących o możliwym wsparciu na terenie Gminy Chrzanów w związku z przeciwdziałaniem przemocy domowej.	Zespół Interdyscyplinary w Gminie Chrzanów, Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie, Urząd Miejski w Chrzanowie, Placówki oświatowe, Służba zdrowia, Organizacje pozarządowe	Liczba opracowanych materiałów informujących o możliwym wsparciu na terenie Gminy Chrzanów w związku z przeciwdziałaniem przemocy domowej.	Stałe	XI.2023- XII.2028
	4.2 Realizacja kampanii społecznych oraz eventów edukujących środowisko lokalne w zakresie	Zespół Interdyscyplinary w Gminie Chrzanów, Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie, Urząd Miejski w Chrzanowie, Placówki oświatowe,	Liczba zrealizowanych wydarzeń edukujących środowisko lokalne w zakresie	Stałe	XI.2023- XII.2028

	przeciwdziałania przemocy domowej.	Służba zdrowia, Organizacje pozarządowe	przeciwdziałania przemocy domowej. Liczba uczestników wydarzeń edukacyjnych.		
5. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	5.1 Opracowywanie diagnozy potrzeb szkoleniowych	Wszystkie instytucje zaangażowane w realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej	Liczba uczestników szkoleń, konsultacji, superwizji z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	Stałe	XI.2023- XII.2028
	5.2 Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia	Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chrzanowie, Urząd Miejski w Chrzanowie, Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Chrzanów	Liczba uczestników programów szkoleniowych. Liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych. Liczba osób uczestniczących w spotkaniach superwizyjnych.	Stałe	XI.2023- XII.2028

Źródło: opracowanie własne.

Gmina Chrzanów, w myśl zapisów Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021r., poz. 1249 z późn. zm.), podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach prac w **Zespole Interdyscyplinarnym**, powoływanym przez Burmistrza Miasta Chrzanów. Zgodnie z art. 9a ust. 15 cytowanej, Rada Miejska w Chrzanowie Uchwałą nr LVI/593/2023 z dnia 27 czerwca 2023 roku określiła tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Chrzanów oraz warunków jego funkcjonowania. Następnie, Zarządzeniem Burmistrza Miasta Chrzanowa nr ORG.0050.410.2023 z dnia 11 września 2023 roku został powołany Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Chrzanów.

Zgodnie z zapisami znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej;
- gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
- Policji;
- oświaty;
- ochrony zdrowia;
- organizacji pozarządowych.

W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej, o ile Żandarmeria Wojskowa złożyła wnioski do Burmistrza, w związku z zamieszkiwaniem na terenie gminy żołnierza pełniącego czynną służbę wojskową. Ponadto, do zespołu interdyscyplinarnego muszą zostać powołani kuratorzy sądowi. Skład zespołu może zostać poszerzony o prokuratorów oraz przedstawicieli innych podmiotów niż wskazane powyżej, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;

- inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- przekazywanie informacji o zmianie miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy domowej oraz dokumentacji do zespołu interdyscyplinarnego gminy aktualnego miejsca pobytu tej osoby;
- kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, w przypadku niezrealizowania zobowiązania uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową.

Posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego zgodnie z zapisami ustawy odbywają się nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. Udział w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego jest obowiązkowy. Członkowie zespołu wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

Obsługę organizacyjno-techniczną oraz finansową Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Chrzanów zapewnia **Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie**. Instytucja ta odpowiada za

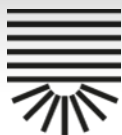
koordynację działań przy realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy.

Podmioty współpracujące z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Chrzanowie, zaangażowane w realizację zadań ujętych w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy to:

- Urząd Miejski w Chrzanowie;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chrzanowie;
- Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie;
- Prokuratura Rejonowa w Chrzanowie;
- Sąd Rejonowy w Chrzanowie;
- Placówki oświatowe;
- Placówki ochrony zdrowia;
- Organizacje pozarządowe;
- Kościoły i związki wyznaniowe;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie;
- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie.

Prognozowane efekty realizacji Programu to:

- Podniesienie świadomości w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej;
- Podniesienie poziomu bezpieczeństwa osób doznających przemocy domowej oraz wzrost skuteczności podejmowanych działań pomocowych;
- Podniesienie skuteczności działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową;
- Upowszechnienie wiedzy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w środowisku lokalnym;
- Wzrost poziomu kwalifikacji i kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

6. Monitoring, ewaluacja i finansowanie

Podmiotem odpowiedzialnym za koordynację i monitorowanie działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w okresie od XI.2023r. do XII.2028r. jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie. W realizację Programu zaangażowane zostaną nie tylko zasoby kadrowe systemu pomocy społecznej, lecz również systemu oświaty, zasoby kadrowe innych instytucji pomocowych, służb miejskich, organizacji pozarządowych i wszelkich współpracujących podmiotów. Monitorowanie wskaźników odbywać się będzie poprzez weryfikację danych zawartych w corocznych sprawozdaniach z działalności jednostek organizacyjnych gminy, podmiotów i organizacji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Źródłami finansowania Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w okresie od XI.2023r. do XII.2028r. będą:

- budżet Gminy Chrzanów;
- dotacje;
- dodatkowe środki pozabudżetowych, pozyskiwanych z innych źródeł.

7. Spis tabel

Tabela 1. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w Gminie Chrzanów w latach 2020-2022	14
Tabela 2. Liczba osób doświadczających przemocy domowej objętych pomocą w formie poradnictwa specjalistycznego w Gminie Chrzanów.....	15
Tabela 3. Liczba mieszkańców Gminy Chrzanów doświadczających przemocy objętych wsparciem POIK w Chrzanowie	16
Tabela 4. Liczba interwencji Komendy Powiatowej Policji w Gminie Chrzanów w zakresie przemocy domowej.....	17
Tabela 5. Dane dotyczące postępowań w zakresie przemocy domowej z Prokuratury Rejonowej w Chrzanowie	18
Tabela 6. Dane dotyczące wydanych środków zapobiegawczych w zakresie przemocy domowej z Prokuratury Rejonowej w Chrzanowie	19
Tabela 7. Dane dotyczące wydanych wyroków Sądu Rejonowego w Chrzanowie w stosunku do osób stosujących lub podejrzanych o stosowanie przemocy domowej	21
Tabela 8. Struktura respondentów ankiety internetowej	22
Tabela 9. Jak dużą część rodzin w Gminie Chrzanów – w Pan/i opinii – dotyczą następujące rodzaje przemocy?	24
Tabela 10. Odpowiedź na pytanie „Które zachowania uważa Pan/i za przemoc?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów – pytanie wielokrotnego wyboru.....	28
Tabela 11. Odpowiedzi na pytania dotyczące zdań prawdziwych i fałszywych na temat przemocy w ankiecie wśród dzieci w Gminie Chrzanów	37
Tabela 12. Instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.....	38
Tabela 13. Analiza SWOT.....	41
Tabela 14. Zadania i działania do realizacji celów szczegółowych Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej	46

8. Spis rysunków

Rysunek 1. Liczba ludności zamieszkujących miasto Chrzanów i tereny wiejskie Gminy Chrzanów w 2022 roku.....	10
Rysunek 2. Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Chrzanów, powiecie chrzanowskim i województwie małopolskim w 2021 roku	11
Rysunek 3. Liczba osób z podziałem na płeć i rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” ..	13
Rysunek 4. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w Gminie Chrzanów w latach 2020-2022.....	22
Rysunek 5. Odpowiedź na pytanie „Jaka jest w Pana/Pani ocenie skala problemu przemocy domowej w Gminie Chrzanów?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów	23
Rysunek 6. Odpowiedź na pytanie „Jak w Pana/i opinii zmieniła się skala przemocy domowej na terenie Gminy Chrzanów w ostatnich 5 latach?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów	23
Rysunek 7. Odpowiedź na pytanie „W jakich rodzinach w Pana/i ocenie najczęściej występuje zjawisko przemocy domowej?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów – pytanie wielokrotnego wyboru.....	25
Rysunek 8. Odpowiedź na pytanie „Co według Pan/i jest najczęstszą przyczyną przemocy domowej?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów – pytanie wielokrotnego wyboru.....	25
Rysunek 9. Odpowiedź na pytanie „Kogo najczęściej według Pan/i dotyka problem przemocy domowej?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów – pytanie wielokrotnego wyboru.....	26
Rysunek 10. Odpowiedź na pytanie „Jak zareagował/aby Pan/i na przejaw przemocy domowej?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów – pytanie wielokrotnego wyboru.....	27
Rysunek 11. Odpowiedź na pytanie „Czy Pan/i doświadczył/a przemocy domowej?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów	29
Rysunek 12. Odpowiedź na pytanie „Czy zdarzyło się Panu/i być osobą stosującą przemoc wobec osób w rodzinie?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów	29

Rysunek 13. Odpowiedź na pytanie „Jakie są w Pan/i opinii najlepsze formy pomocy osobom i sprawcom przemocy domowej?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów – pytanie wielokrotnego wyboru.....	30
Rysunek 14. Odpowiedź na pytanie „Które z wymienionych instytucji pomocowych działających w Gminie Chrzanów są Panu/i znane?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów – pytanie wielokrotnego wyboru	31
Rysunek 15. Odpowiedź na pytanie „Czy w Pan/i opinii oferta pomocy dla ofiar i sprawców przemocy w Gminie Chrzanów jest wystarczająca?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów	32
Rysunek 16. Odpowiedź na pytanie „Jak w Pana/i opinii pandemia koronawirusa wpłynęła na skalę przemocy domowej w Gminie Chrzanów?” w ankiecie wśród mieszkańców w Gminie Chrzanów	33
Rysunek 17. Odpowiedź na pytanie „Czy w swoim otoczeniu czujesz się bezpiecznie?” w ankiecie wśród dzieci w Gminie Chrzanów.....	34
Rysunek 18. Odpowiedź na pytanie „Czy znasz kogoś, kto doznaje krzywdy w rodzinie lub masz takie podejrzenie?” w ankiecie wśród dzieci w Gminie Chrzanów	35
Rysunek 19. Odpowiedź na pytanie „Czy uważasz, że dzieci doznające krzywdy w rodzinie zasłużyły sobie na to?” w ankiecie wśród dzieci w Gminie Chrzanów	36
Rysunek 20. Odpowiedź na pytanie „Kogo byś poinformował, gdyby Tobie lub komuś z otoczenia działa się krzywda?” w ankiecie wśród dzieci w Gminie Chrzanów	37

